

ПОЛОСЬ КРАЇНИ

Влада — Радамі!

Газета Верховної Ради України

◆ № 22 [522] ◆ П'ятниця, 5 лютого 1993 року ◆

Ціна 5 крб.

Зустріч з начальниками залізниць

Україна має великий потенціал залізничного транспорту. За минулий рік ним перевезено півтора мільярда тонн вантажів і 700 мільйонів пасажирів. Однак ця галузь перебуває в дуже складному стані. Про конкретні шляхи розв'язання проблем залізничного транспорту шлося під час зустрічі Голови Верховної Ради І. С. Плюща з начальниками ук-

раїнських залізниць, яка відбулася 3 лютого.

Наголошувалося, зокрема, що від чіткої, злагодженої роботи залізничників значною мірою залежить стан справ в економіці. Їх колективи зацікавлені, щоб скрізь була стабільна обстановка. Але людей тривожить те, що з різних причин залізниця зазнає великих об'єктів. Висловлювалося бажання, щоб

Національний банк подав їм допомогу, прискорив розрахунки, здійснювані за перевезені вантажі.

Ефективну роботу залізниць, вважають їх керівники, стримує відсутність централізованого управління. Практика переконує, що необхідно створити Міністерство залізничного транспорту, яке б координувало роботу залізниць і захищало дер-

жавні інтереси. Важливо прискорити підготовку закону про залізничний транспорт, над проектом якого йде робота.

З розумінням поставившись до порушених питань, Іван Степанович висловив сподівання, що їх розв'язуватимуть, і залізниця будуть міцною ланкою в національній економіці незалежної України.

Читайте в номері

2

**ТАК, УСІ
«ЗА» ОРЕНДУ,
гільки кожен розуміє
її по-своєму**

На сесії Верховної Ради України.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАВЕРШИЛА РОБОТУ

Вчора в Києві завершила роботу перша всеукраїнська науково-методична конференція «Політична думка в Україні: минуле і сучасність». Протягом чотирьох днів обговорювалися стан і перспективи політологічної науки в нашій країні, підкреслювалося необхідність прийняття національної програми розвитку політичних наук і державних механізмів, їх впровадження у практику.

На пленарних і секційних засіданнях, під час роботи «круглого столу» заслухано понад 70 наукових доповідей і близько 300 виступів спеціалістів, які представляли всі регіони держави.

— Проведення цього форуму було викликано необхідністю наукового осмислення сучасного розвитку політичних відносин і політичної діяльності як гарантії не тільки збереження суверенітету, а й виходу України на новий рівень цивілізації, — сказав, підсумовуючи роботу конференції, заступник голови оргкомітету, директор Політологічного центру при Київському університеті імені Тараса Шевченка, доктор філософських наук Федір Кирилюк. — Конференція консолідувала зусилля політологів України до наполегливої систематичної діяльності по виведенню політології у провідний предмет суспільних знань, як це є у демократичних країнах світу, а одержаний матеріал збагатить вітчизняну науку, послужить для піднесення її на новий рівень.

ПОБАЖАВ МИРНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Учора Голова Верховної Ради України Іван Плющ прийняв тимчасового повіреного у справах Кореїської Народно-Демократичної Республіки в Україні Кім Іван Нама на його прохання.

Тимчасовий повірений поінформував про позицію КНДР щодо об'єднання двох Кореї. Іван Плющ, зі свого боку, розповів корейському дипломату про внутрішню й зовнішню політику України. Побажав скорішого об'єднання розколоті не з вини корейського народу батьківщини.

Сергія ДАНИЛЕНКО.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

Відповідно до статей 22 і 56 Закону Української РСР «Про вибори народних депутатів Української РСР» Центральна виборча комісія призначила вибори народного депутата України від Івано-Франківського виборчого округу № 219, Київська область, на неділю 11 квітня 1993 року (замість вибулого народного депутата С. І. Гуренка, який склав свої повноваження).

У ЧОРА в Києві розпочало роботу друге засідання змішаної українсько-угорської Комісії з питань забезпечення прав національних меншин. В ході її роботи сторони мають обмінюватися інформацією щодо виконання рекомендацій першого засідання Комісії, яке відбулося минулого року в Будапешті. Планується розглянути коло питань, подальшого співробітництва між двома країнами в цій галузі.

До відкриття Днів
культури Білорусі
в Україні

Мистецтво білоруських «сябрів»

говорить саме за себе. На всі смаки буває і з театральним, музичним, образотворчим і декоративно-прикладним мистецтвом. І все це — на Днях культури республіки Білорусь в Україні, організованих з ініціативи Українського фонду соціальної реабілітації інвалідів «Віра» та Дирекції міжнародних фестивалів.

Їх програма-максимум — пошук нових форм культурного співробітництва між нашими країнами. Програма-мінімум — конкретна матеріальна підтримка діячів культури.

Прологом свята стало відкриття 3 лютого виставки-продажу декоративно-ужиткових виробів майстрів Білорусі в «Українському Домі». Творча майстерня «Смієс» з 6 до 14 лютого представляє у виставочному залі Спілки художників також виставку-продаж білоруських художників-авангардистів.

Офіційна церемонія відкриття Днів культури Білорусі відбудеться 9 лютого в Палаці культури в Україні.

Людмила ГРАЧ.

Фото Олександра
КЛИМЕНКА.

ХОЧ ПРОКУРОРИ Й ПРОТЕСТУЮТЬ...

Прес-конференцію провело керівництво Управління загальною наглядом Генеральної прокуратури України.

Як відомо, прокуратура здійснює нагляд за тим, чи відповідають Конституції і чинному законодавству акти, які видають службові особи та державні органи усіх рівнів, аж до найвищих. Встановивши порушення, прокурор вносить відповідні протести, подає доповідні. Але, як з'ясується, деякі наші високі інстанції реагують

на них неадекватно, як їм заманеться. Той же Кабінет міністрів (очевидно, старого складу) задовольняє лише 30 відсотків прокурорських протестів. Себто прокуратура вважає, що наші з вами права у багатьох випадках порушено. Однак відіяти нічого не може, бо їй, скажімо, треба апелювати до Конституційного суду, а він, як відомо, ще й досі не діє.

Анатолій БЕНЬ.

ТАК, УСІ «ЗА» ОРЕНДУ,

ТІЛЬКИ КОЖЕН РОЗУМІЄ ЇЇ ПО-СВОЄМУ

Денне та вечірнє засідання 3 лютого

Явне невдоволення окремих депутатів з приводу того чи іншого декрету, прийнятих урядом, вже неодноразово звучало в цьому залі. І ось зауваження парламентських комісій та окремих народних обранців з приводу урядової конферентності виснені на пленарне засідання Верховної Ради.

За словами депутата Олександра Барабаша, який доповідав від Комісії з питань економічної реформи, декрет «Про додаткове регулювання орендних відносин» відкриває дорогу до повного адміністративного безчестя, до повного беззаконня. Адже силовим методом розривається договір, руйнуються орендні відносини. І зіслався на лист голови Держкомвугілля пана Суряга, в якому запропоновано розривати договори на оренду згідно цього декрету.

— Мова йде не про конфлікт чи конфронтацію з урядом, — сказав наприкінці О. Барабаш. — Мова йде про

нормальну співпрацю. Уряд порушив Конституцію. Отже давайте ми його, як то кажуть, по-дружньому підправимо і скажемо, ми скасуємо цей декрет, а далі будемо вдосконалювати орендні відносини.

Але співдоповідач, перший заступник міністра економіки Роман Шпек відразу недвозначно заявив: голова Держкомвугілля не має права розривати той чи інший договір про оренду. Цей договір можна розривати єдиним шляхом — лише через арбітраж. Отже, пан Суряга перекладає свої повноваження, його безумовно, поправимо, і не треба з цього робити висновку, що така норма закладена в декреті уряду «Про додаткове регулювання орендних відносин».

Співдоповідач також не погодився з думкою, що в даному разі уряд порушив Конституцію. Адже урядові надані повноваження регулювати відносини власності. Тим паче, що строк

дії державної програми приватизації, затвердженої Верховною Радою, обмежувався минулим роком, а тепер розробляється нова програма, в якій будуть враховані вчорашні помилки, знайдуть відображення реалії нашого часу.

Таким чином йшло й обговорення: одні підтримували політику уряду стосовно оренди, інші — її гостро критикали.

— Тут часто піднімаються поняття «оренда» і «оренда з викупом», — сказав депутат І. Макар. — В принципі проти викупу ніхто не заперечує. Але без різних спекуляцій. Багате, тут заведе сорочку на грудях не рвуть. Мовляв, вони за оренду, а уряд гальмує реформи. Та ніхто не тисне, не гальмує. Просто-напросто хлопцям не дали нажитися за державний рахунок — ось і все.

— Вилучимо ми сьогодні тезу про «оренду з викупом», то який дурень буде закладати зароблені гроші в основні фонди, — сказав де-

путат Я. Агтер. — Усе піде на споживання. Ми знайдемо спосіб, як обдурити уряд — неважко це комусь незрозуміло. І якщо говорити відверто, то оренда з викупом — єдиний реальний шлях до приватизації.

Справді-бо, як слушно підсумував обговорення Іван Пільчук, усі за оренду, але кожен розуміє її по-своєму.

І все ж такі депутати не підтримали пропозицію Комісії: накласти вето на цей декрет. Залишили вони в силі ще чотири важливіх урядових документів, достатність яких була піддана сумніву окремими парламентаріями. «Не пройшов» через сито депутатської діловитості приспівується лише декрет «Про корпоративні державних підприємств, об'єднань». І, очевидно, з однієї причини: ним, на думку депутатів, передбачено пільги за соціальним станом в ході реалізації кожим права на власність. А це вже, давайте, порушення прав людини.

Отже, уряд виграє ще один раунд боротьби з опозицією, яку він має у парламенті. Чи надовго вистачить йому цієї переваги?

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

НІХТО НЕ ХОЧЕ ПРОТИСТОЯННЯ...

Після бурхливих дебатів парламентаріїв щодо деяких урядових декретів а починалися у народних депутатів, чи не може, на їхню думку, постійний розгляд Верховною Радою документів, які видає Кабінет міністрів, призвести до конфронтації між парламентом і урядом.

Михайло ШВАЙКА: Я вважаю, що треба дати урядові спокійно працювати. Якщо ми розв'язали їм руки, то хай вони здійснюють свою програму, а ми в травні запитаємо, що зроблено.

Валентин ЛЕМІШ: До конфронтації це не призведе. Розгляд декретів — процес законний. Що ж тут поганого? Верховна Рада передала повноваження уряду, але позовно відповідальність із своїх плеч не знала. Окрім

того, більшість декретів «проходить» без зауважень, і дай Боже, щоб вони працювали на благо людей.

Юрій РОМАНОВ: Ми розглядаємо не всі декрети уряду, а лише ті, до яких є зауваження. Не мою думку, протистояння між Кабінетом міністрів і Верховною Радою не має бути. Навпаки, вони мають плідно співпрацювати, але чомусь у плані дій уряду не було пропозицій про таку співпрацю.

Степан ПАВЛЮК: Мушу сказати, що така конфронтація вже відбувається. Це помітно з першого дня роботи сесії. І, власне, скликала її луганська делегація, щоб поконфліктувати з урядом... Перегляд декретів, це не що інше, як навідування діалог: заважати урядові, робити вигляд соціального захисту.

Юрій БАБАНСЬКИЙ: Я думаю, що на сесії іде мова не про скасування декретів уряду, а про конструктивну роботу для поліпшення механізму цих документів. Тільки такий лейтмотив звучить з уст депутатів.

Володимир МАРЧЕНКО: Без-

умовно, постійний розгляд декретів може призвести до конфронтації. Але все залежить від того, на яку роботу націлені уряд і парламент. Якщо будуть спільні пошуки виходу з економічної кризи, то конфронтації не буде. Я думаю, що Кабінетові міністрів та Верховній Раді треба терпеливо вислуховувати аргументи один одного... Коли ми надавали урядові повноваження, Леонід Куцма обіцяв, що не буде без парламенту приймати рішення. Депутати вірять цьому і тому активно працюють над документами.

Підготував Тарас ПЕТРІВ.

ЗІЙШЛИСЯ ТІЛЬКИ НА ТОМУ, ЩО «РАДА» НЕНАДІЙНА

Ранкове засідання 4 лютого

З невеличкими відступами ранкове засідання було присвячене проблемам влади. Спочатку депутати вирішили зліквідувати борг вчорашнього дня і приступили до розгляду проекту Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про представника Президента України» і Закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування». Але вони досить швидко спіткнулися і не дійшли консенсусу у

питаннях, які стосуються найвищої посадової особи області, району. По праву вкладається вето Президент України вис зауваження, де наголосив, що надання головам Рад статусу найвищих посадових осіб є кроком на шляху до відновлення вертикальної підпорядкованості Рад народних депутатів, тим самим перекреслює самоврядність місцевих представницьких органів і є не чим іншим, як поверненням до централізованих, антидемократичних форм побудови функціонування цих органів.

На думку Президента, визначення статусу голови обласної, районної Ради як найвищої посадової особи в області, районі означає те, що члени цих Рад, а лише голови Рад мають підпорядковуватися також органи державної виконавчої влади, в тому числі і представники Президента.

Водночас Президент вис пропозицію виключити із Закону «Про представника Президента України» слова, де наголошується, що він є «найвищою посадовою особою державної виконавчої влади».

Одне слово, після спалаху дискусій, щоб не розпалюва-

ти «війну влад», було прийнято рішення зняти питання з порядку денного і допрацювати його у комісії.

Потім депутати обрали двох нових голів постійних комісій Верховної Ради — М. Попова — з питань розвитку базових галузей народного господарства і С. Дорогунцова — з питань екології та раціонального природокористування.

Море пристрастей вирвалося в зал, коли депутати почали розглядати дві пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Закону «Про Конституційний суд України». У одній пропозиції йшла надія від Комісії з питань законодавства і законності, пропонувався Голову, його заступників і членів Конституційного суду обрати тасемним голосуванням, шляхом подачі бюлетенів.

У іншій пропозиції, яку внесли на розгляд сесії народні депутати С. Хмара, Т. Яхєєва, М. Косів, С. Семенець, йшлося, що Голова, заступник і члени суду обираються шляхом таємного голосування конституційною більшістю.

Виступаючи зійшлися тільки в тому, що система «Рада» ненадійна в цьому плані. Голосування показало, що 16 лютого, при розгляді питання про формування Конституційного суду, депутати голосували тасемно, шляхом подачі бюлетенів. Тобто майбутнім кандидатам у члени Конституційного суду треба набрати просту більшість голосів. Хоча, єдається, у цьому питанні крапки над «і» не розставлені. Парламент ще повернеться до процедури голосування.

Леонід БРОВЧЕНКО.

«А ми їх вже стьобаємо...»

На запитання: ваш прогноз щодо виходу України з кризової ситуації, народний депутат Юрій ЕЛЬЧЕНКО відповів:

— Реформа, а тим більше — вихід з тулупового стану, неможливі за тиждень, за місяць, та й за кілька років це практично не здійснити. Такі проривні потребують тривалого часу. А нам хочеться поспішити, навіть уже зараз... Тож деякі речі сполучаються. Скажімо, нинішній уряд. Народився він у страсних муках, але зв'язався за справу з чи-

рим бажанням вивести економіку на нормальний цивілізований шлях. А ми, депутати, по суті вже йдемо в наступ на цей уряд. Звичайно, можна мати певні претензії до його дій, але ж нехай він поспішає, виявляє себе. Де це бачено — члени Кабінету міністрів щойно сіли, так би мовити, в свої крісла, а ми їх вже щосили стьобаємо. Тож якщо хочемо про прогноз, то він у мене такий: навсім потрібні політична мудрість, терпимість.

Вага кількох слів

Дотепний виступ народного депутата Петра ОСАДЧУКА викликав неодноразові відгук. Тому ми попросили його повторити головний лейтмотив свого виступу біля мікрофона. Ось що він сказав:

— Укотре обговорюється питання про Конституційний суд. Я сказав, що не можу дати точну відповідь, чим він зараз займається — законотворчістю чи будівництвом барикад, і послався на досвід сьогоднішнього ранку, коли розглядалися поправки до Закону про пред-

ставників Президента і про місцеве самоврядування. Там треба було пробрати лише слова про те, що і голова Ради, і представник Президента є вищими посадовими особами. Щоб не було протистояння. І було б нормально. Не хотіли прийняти цих поправок. Тож тринадцять протистояння між структурами влади, які на ділі повинні доповнювати одна одну.

Говорив також, що ми обираємо Конституційний суд на 10 років, а уряд, на жаль,—

на півроку, вкладаючи в ці слова гірку іронію. Щоб на контрасті довести: треба голосувати за Конституційний суд конституційною більшістю. Конституційний суд повинен стати над партіями, групами інтересів, тут мають бути чесні люди, справжні захисники народу величезного значення має, як ми їх обираємо. Як ми вже знаєте, закінчилися тим, що ухвалили голосувати через бюлетені — це також успіх. Але такі не зійшлися на тому, що голосувати треба конституційною більшістю.

Зависала ЛЮДМИЛА БАРАНЕНІЧ.

5 лютого 1993 року. № 22 (522)

ГОЛОС України

ПРО СТАВЛЕННЯ ДО УРЯДУ

До уряду я ставлюсь нормально, тобто критично. Більше ставлення є реалістичним. До чого веде монолітна єдність, ми добре знаємо. Я бачу урядові успіху. Антиурядові настрої зараз у нас переростають в антидержавні настрої. І це дуже небезпечно.

Уряд заслуговує на підтримку, коли створює економічні атрибути державності (валасу грошову, фінансову, банківську, податкову і ценову системи, митницю), коли протидіє руйнації економіки, коли бореться з корупцією, мафією, злочинністю. Разом з тим уряд заслуговує на критику, коли покладається тільки на державне регулювання і не конструює ринкові механізми, коли здійснення реформ підмінюється підвищенням ціл, а наведення порядку — придушення підприємництва.

Я не маю впевненості, що ситуація в економіці керується. Інфляція і гіперінфляція зростають. Випадки зростають. Уряд розриває на дві частини. З одного боку, треба проводити жорстку фінансову політику (нашкільки гіперінфляція наростає), з іншого — неминучі додаткові виплати зі скарбниці (нашкільки загострюються соціальні проблеми). З одного боку уряд прагне приборкати інфляцію, з іншого — підштовхує її.

Одним декретом уряд перетворює на об'єкт оподаткування результуючі показники (прибутковий заробітний платі), іншими декретами заморозує їх.

Уряд неодноразово заявляв, що він надаватиме підтримку лише непрацюючим категоріям громадян. Але для цього треба створити умови, за яких ті працевлаштуватись, які хочуть і можуть заробляти, могли б це зробити. Такі умови не створені. Але ж, давайте, виживання по-являє саме з протилежним: із конструюванням стимулів до праці та до інвестицій, із напруженням виробництва, із наснаженням ринку товарами.

Повернути людей до активної праці можна лише явними стимулами. Інакше будемо жити за давно відомим принципом: «Якщо вони думають, що нам платити, то ми їм працюємо». Кажуть так: «Ми погано живемо тому, що погано працюємо». Але існує і зворотня залежність: ми погано працюємо тому, що погано живемо.

Я також проти неконтрольованого зростання заробітної плати, але я проти її заморожування як стимулюючого важеля. Політика заморожування заробітної плати за монополістичних ціл може дати тільки згубні наслідки (не лише економічні), так само, як і спроба утримати ціни під жорстким адміністративним контролем за відсутності ринкового середовища.

Головний дестабілізуючий чинник — не зростання заробітної плати, а дефіцит товарів. Головна наша пробле-

ма — це проблема виробництва. Жодні маніпуляції з цінами і заробітною платою ефекту не дадуть, доки не задрать стимули до виробництва і до інвестицій.

Для того щоб зупинити зростання ціл, треба впливати на його чинники. При цьому треба врахувати наявність гіперінфляційного резонансу. Ціни виривалися з-під контролю, одна ціна підганяє іншу. Інфляція відтворює сама себе внаслідок того, що очікування продовження інфляції впливає на цінотворення. Ціни і заробітна плата витягують один одного в спіраль «ціни — заробітна плата». В нинішній ситуації викликає сумнів задоволення віце-прем'єра В. Пинзенника, що новорічне підвищення ціл — останнє.

Ми потрапили також до спіралі «заробітна плата — заробітна плата». При зростанні в одній групі працівників призводило до підвищення заробітної плати в іншій, після чого перша група вимагала нової прибавки.

Принаймні інфляція — зростання витрат. Ціни зростають, бо зростають витрати, а витрати зростають, бо зростають ціни.

Постає питання: квіба витрати зросли в стільки ж разів, у скільки ціни? Річ у тому, що монополісти скористалися з ситуації. У нас не вільні, а монополні ціни.

Демоніфікація виробництва включає в себе його розукрупнення, розформування великих об'єднань, примусовий розподіл частини висококонцентраційного виробництва, не пов'язаного єдиним технологічним циклом, створення підприємств-дублерів, вільних переїзди капіталу, відкриття зовнішнього ринку. Доцільно виділяти непрофільні виробництва і формувати на їх основі спеціалізовані підприємства.

Створення конкурентного середовища пов'язане з формуванням малих підприємств, паралельних виробництв, перепрофілюванням і модернізацією діючих. Вирішальну роль тут мають відіграти антимонопольне законодавство і діяльність антимонопольних органів. Девіст антимонопольної політики залежить від активізації експорту-імпорту товарів народного споживання, який думиться податком на бартер.

Демоніфікація виробництва сприяє передачі в оренду окремих цехів і дільниць підприємств-монополістів і, звичайно, приватизації (відкриття акціонування). Приватизація — об'єктивно необхідна умова стабілізації ціл. Викликають тривогу антиприватизаційні настрої в уряді і Верховній Раді.

Існує такий спосіб зниження ціл, як обмеження норми рентабельності. При цьому урядова постановою може зобов'язувати протягом певного періоду підприємства з виробництва й переробки продуктів харчування (і вза-

галі товарів народного споживання) при встановленні ціл на свою продукцію включати до них прибуток, який забезпечував би норму рентабельності не вище за 15% (або 20 %).

Є й такий спосіб зниження ціл, як обмеження торговельно-націнних монополістичних продажів (диференційовано, наприклад, від 12 до 18—20% залежно від місцевості та специфіки товару).

Чим більше посередників у ланцюгу між виробником і споживачем, тим більш масштаби спекулятивного розкручування ціл. Тому треба переходити на прямі зв'язки між виробником і споживачем і брати під податковий прес спекулятивні доходи.

Заходи, які я тут перелічив, є терміновими, пожежними, зумовленими ситуацією.

Тут треба поставити надзвичайно важливий і суттєвий акцент. Існує спосіб підвищення ціл і заморожування заробітної плати збалансувати грошову і товарну масу. Це неможливо без структурної перебудови народного господарства. Потрібні структурні зрушення на користь товарів народного споживання. Про діяльність уряду треба судити з того, що він зробив для приватизації і структурної перебудови народного господарства.

Ці дві проблеми тісно пов'язані. На перешкоді переміщення капіталу в індустрію народного споживання, що вимагає перепрофілювання більшості підприємств, стоїть її величність державна власність. Тільки на основі приватизації може пробити собі дорогу необхідність зміни пропорцій на користь товарів для людей. Зміна форм власності сприятиме структурним змінам.

Не треба будувати Лівозі: лише зрушення в структурі суспільного виробництва на користь товарів народного споживання створить основу для зростання реальних доходів населення. Але для цього потрібні велетенські зусилля і час.

Одна із причин інфляції — фінансування за рахунок грошової і кредитної емісії. Грошова маса не повинна зростати швидше, ніж виробництво. Потреба жорстка фінансова політика. Все не так. Але безперечно також і те, що потрібні пільгові, довгострокові, цільові кредити на структурну перебудову народного господарства. Потрібні податкові, кредитні і страхові пільги на інновації та інвестиції.

Ситуація, що склалася, зобов'язує надати сільському господарству, легкій і харчовій промисловості пільгові кредити і податки. Як-то вдалось наситити ринок товарами, то вдалось стабілізувати ціни. Цим і буде визначатися ставлення до уряду.

Володимир ЧЕРНЯК,
доктор економічних наук, професор.

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про об'єднання підприємств вугільної промисловості

З метою створення умов для безперервного постачання палива народному господарству населенню Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Установити, що державні підприємства вугільної промисловості, які входять до сфери управління Державного комітету України по вугільній промисловості і забезпечують безперервний технологічний процес видобутку, переробки і транспортування вугільної продукції, здійснюють будівництво і експлуатацію об'єктів вугільної промисловості та її соціальної сфери, входять до складу виробничих об'єднань (комбінатів, трестів) вугільної промисловості, що утворюються, реорганізуються і ліквідуються Державним комітетом України по вугільній промисловості за погодженням з Антимонопольним комітетом України і можуть вийти із складу зазначених об'єднань тільки за згодою цього Комітету.

Об'єднання (комбінат, трест) функціонує як єдина господарська структура і має права юридичної особи.

Статут і склад такого об'єд-

нання (комбінату, тресту) затверджується Державним комітетом України по вугільній промисловості за погодженням з Міністерством економіки України і Антимонопольним комітетом України.

Всі інші державні і недержавні підприємства вугільної промисловості створюють об'єднання відповідно до статті 3 Закону України «Про підприємства в Україні».

2. Зупинити дію пунктів 1, 5, 6 статті 3 Закону України «Про підприємства в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 24, ст. 272) щодо права зазначених у частині першій статті 1 цього Декрету підприємств вугільної промисловості об'єднувати на добровільних засадах свою діяльність, виходити із складу об'єднань та приймати рішення про їхню ліквідацію.

3. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України
А. ЛОБОВ
м. Київ
21 січня 1993 року
№ 10—93

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про проведення експерименту у сфері господарської діяльності та приватизації на радіоприладному заводі «Оризон»

З метою опрацювання економічного механізму стимулювання нарощування обсягів виробництва промислової продукції Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Установити на 1993—1996 роки для радіоприладного заводу «Оризон» (м. Сміль Черкаської області) в порядку експерименту режим господарської діяльності та механізм приватизації, передбачений Програмою збільшення випуску товарів народного споживання, цільової продукції, медичної апаратури і поетапної приватизації радіоприладного заводу «Оризон» на 1993—1996 роки, розробленою цим заводом.

2. Міністерству економіки України, Міністерству фінансів України, Міністерству машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, радіоприладному заводу «Оризон» інформувати Кабінет Міністрів України про хід експерименту за підсумками роботи в кожному півріччі.

4. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

конверсії України, Фонду державного майна України в місячний термін затвердити нормативні акти, що регламентуватимуть діяльність радіоприладного заводу «Оризон» в умовах експерименту.

3. Міністерству машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, радіоприладному заводу «Оризон» інформувати Кабінет Міністрів України про хід експерименту за підсумками роботи в кожному півріччі.

4. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України
А. ЛОБОВ
м. Київ
21 січня 1993 року
№ 11—93

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про тимчасовий порядок визначення переліку підприємств, що займають монополістичне становище на ринку

З метою посилення контролю за цінами на продукцію (товари і послуги) підприємств, що займають монополістичне становище на ринку, Кабінет міністрів України постановляє:

1. Надати право Міністерству економіки України і Міністерству статистики України визначати за погодженням з Антимонопольним комітетом України до запровадження механізму реалізації антимонопольного законодавства перелік підприємств, що займають монополістичне становище на ринку.

Цю роботу виконувати разом з міністерствами та іншими відомчими Кабінету Міністрів України органами

державної виконавчої влади, до сфери управління яких входять підприємства-монополісти, і закрити її до 1 березня 1993 року.

2. Установити, що перелік підприємств, які займають монополістичне становище на ринку, підлягає опублікуванню в газетах «Урядовий кур'єр» і «Сільські вісті».

3. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України
А. ЛОБОВ
м. Київ
21 січня 1993 року
№ 13—93

Продиктовано в номер

КОРПУС МИРУ ПРИЙНЯВ
ПРИСЯГУ

Відповідно до міжнародної угоди на вищому рівні між США і Україною, у президентських структурах нашої держави протягом двох років працюватимуть 40 підприємецьких Корпусу миру. Вперше у готелі «Київ» прийняв урочиста церемонія призначення Прияги зарубіжними гостями на вірність народу України. Перший відеопрем'єр І. Юзовський викликав надію, що співпраця сприятиме взаємозбагаченню форм і методів управління в умовах переходу до ринкових відносин.

«НАУКОВІ ЗАСАДИ
РЕФОРМУВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

Під такою назвою два дні проходить науково-практична конференція, на яку зібрані науковці з усіх університетів України: і цивільних, і військових, і медичних. На завершувальній сьогоднішній конференції працюють чотири секції — «Соціально-політичні передумови формування освіти», «Психологіко-соціологічне забезпечення освітніх реформ», «Економічні передумови реформи освіти», «Інженерні науки».

Крім викладачів університетів нашої держави у роботі конференції взяли участь науковці галузевих академічних інститутів України, а також представники інститутів системи вищої школи з Донецька, Дніпропетровська, Харкова, Полтави та Науково-дослідного і методичного центру Соціально-психологічного служби Збройних Сил України, Міністерства оборони України та Українського інституту проблем молоді.

Конференція проводиться Міністерством освіти України, Державним комітетом України з питань науки і технологій, Національно-методичним кабінетом вищої освіти.

КРИМЧАНИН — ДУБЛЕР
КОСМОНАВТА

На прес-конференції, присвяченій запуску корабля «Союз-ТМ16» серед дублерів основного екіпажу називалися імена команди підполковника Василя Ципілевського, родом із села Орликів Кіровоградського району. Тут і зараз проживає його мати та родичі. Цікаво, що до останнього часу ніхто й гадуки не мав, що Василь провидить спеціальну підготовку в зоні космонавти, тому його готовність працювати на орбіті була своєрідним сюрпризом для рідних і друзів.

НАВМИСНИЙ ПІДПАЛ!

Під час останнього кіносеансу загорівся кінотеатр імені Шопєра у центрі Чернівців. За однією з версій, вчинено навмисний підпал. Полум'я одразу охопило Красну площу міста. Завдяки оперативним діям гасильців врятовано, але 129 пожежників впровадили з полум'ям тільки о п'ятій годині ранку. Вигорів Голубий зал, не витримали пережати пожежники. Травля розслідування причин невідомого випадку.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернівці.

ЗНОВУ КОМСОМОЛ

З лютим в Києві відбувся відновна конференція Київської міської організації Ленінської Комуністичної Спілки Молоді України. Конференція взяла до керівництва статут ЛКСМУ та програмні документи, прийняті XXVIII з'їздом Комсомолу України, що проходив 9 грудня в місті Донецьку. Конференція обрала місцевий комітет комсомолу й відкриває нову сторінку в історії київського комсомолу. Першим секретарем Київського міського ЛКСМУ став Володимир Стахов, делегат XXVIII з'їзду ЛКСМУ.

А ПЕРШИМ ПАСАЖИРОМ
БУВ ЖУРНАЛІСТ... Бізнес-контакт

Правда, він був і єдиним пасажиром, коли понад сімдесят років тому королівські авіалінії Голландії здійснювали свій перший рейс — з Амстердама до Лондона. Донедавна лайнери з королівською короною на кілі літали до 169 аеропортів 80 країн світу. А в жовтні минулого року таких пунктів стало 170: відкрити представництво голландських авіаліній у столиці України. Вони здійснюють рейси з Амстердама до Києва за тарифом тут та ж, як і в інших авіаліній — 708 доларів за квиток в одному напрямку, проте кількість пасажирів зростає. Адже цей маршрут має ряд переваг.

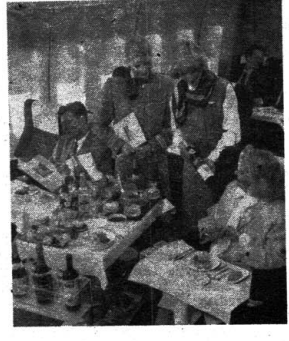
Насамперед, зручна стиковка з іншими рейсами в Амстердамі, де аероказал Схіпхол чудово до цього пристосований, просто унікальний для пересадок. Особливо зручно користуватися

цим маршрутом пасажиром, які мандрують до Києва з США і Канади.

Представник голландських королівських авіаліній у Києві пан Дік Вермолен розповів: судячи з того, як зростає пасажиропотік, кількість рейсів у майбутньому збільшиться. З одного боку, спостерігається поглиблення ділового життя в Україні — все більше підприємців і бізнесменів мандрують із усього світу до Києва і з Києва в Європу і Америку, з іншого — голландські авіатори старуються створити для них на борту найкращі умови, щоб пасажири обирали саме такі рейси.

І представництво в Києві, де, крім пана Вермолена, працюють українські громадяни Петро Шербань, Олена Догань, Ганна Бойчук, теж старіються, щоб пасажир відчув про себе турботу компанії.

До речі, голландські авіалінії — при-

ватна авіакомпанія з невеликою часткою державного капіталу, що, однак, не заважає їй гідно нести звання королівських.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Зверніть увагу

ЗДОРОВ'Я
ПОВЕРТАЄ
«ГЕРБАЛАЙФ»

Хто з повних людей не хоче схуднути? Або відновити згаслий імунітет? Чи просто завжди почувати себе відмінно?

Таку можливість на американська фірма «HERBALIFE», презентуючи яку відбулася в Ужгороді. Фахівці однієї з провідних у світі компаній по виготовленню фітопрепаратів привезли на Закарпаття оригінальний лікувальний пакет-комплекс з 5 компонентів, послідовне вживання яких протягом певного періоду дозволяє забезпечити все те, про що йшла мова на початку. Він знає хронічну втоми, сонливості, виснаження, чимало хвороб. Хоч, як твердять спеціалісти, запропоновані препарати зовсім не лікують, а лише допомагають організму нормально виконувати свої функції.

Фірма не реалізовує виготовлену нею продукцію оптом, а тільки через конкретних людей, так званих дистрибуторів, котрі на собі випробували дію комплексу. Такими «продавцями» «HERBALIFE» має майже в усіх країнах Європи. Є вони і в Ужгороді.

Ми не вдаємося до широкої пропаганди своїх препаратів, заявили представники фірми. Найкращою рекламою для нас є зовнішній вигляд і стан людей, які скористалися нашою продукцією.

Комплексом зацікавила такий визнаний авторитет у галузі, як директор науково-дослідного інституту фізіології Ужгородського держуніверситету професор Оксана Ганчак, котра сама має подібні (а може й кращі) розборки. Словацьке представництво компанії готове виділити НДІ 10 пакетів для апробації їх на кандидатів чорнобильської аварії. Це гуманний жест наших сусідів, бо коштує комплекс досить дорого — 100 доларів США.

Правда, дистрибутори можуть дещо з них комунікувати. Для цього їм необхідно купити від фірми і реалізувати не менше 10 пакетів. Частина з одержаних прибутків повертається продавцям і надані йому надані право одержувати комплекси від «HERBALIFE» дешевше. Перші ужгородські дистрибутори вже приступили до роботи.

Микола ГОРВАТ.
Ужгород.

ПОЛЮВАННЯ В ОДЕСЬКОМУ ТЕЛЕЕФІРІ

Зернення

на жителів області — 80 відсотків є українцями, для яких рідна мова теж українська. Стосовно них Одеська телерадіокомпанія (голова П. Заріцький) виконує роль «останньої інстанції», продовжуючи промислову русифікацію політичного, чорна керівник літнього ТВ — на державній службі і одержують гроші від української держави. Воїни, світ такого же не бачив, щоб держава сама фі-

нансувала інформаційну політику, спираючись проти її власних інтересів.

У зерненні наводяться у хронологічній послідовності факти прямо-таки полювання на ті українськомовні програми, що можуть привернути увагу телеглядачів.

Товариство вважає, що скізанню у зерненні, що керівництво одеського телерадіокомплексу знаходиться в руках людей, яким байдуже прагнення українського народу до розбудови незалежності держави, духовного розкриття.

Що почім

ДНІПРОВСЬКІ АКУЛИ,

або «Атлантида» ще не потонула

З традиції київських клубів відпочинку залишилися тільки три, решта — пішли на дно. «Атлантида» ще живе, хоча плаває на «гробах». Так Володимир Микитюк Назарук, директор клубу «Атлантида» при КПІ, називає свої старі, спрощені акамуляти. Вважає тут досить своєрідний жаргон.

Всі атлантиди, приміром, поділяються на три категорії: «фанати», для яких відпочинок — спорт — діагноз, «співчувають» — нормальні люди з неформальним захопленням, і «баласт» — він до клубу не затримується. Три-чотири роки тому виділилася ще одна група — «близько». Ті, що звикли відпочивати «біля самого синього моря», звертали увагу на рекламні щити, де любезно пропонувалося всім бажаючим за відповідну ціну поїхати за акамулятом. Бізнес — заразний. Такою мірою, що іноді застїт здоровий глузд.

Та мова не про гроші, бо грошей у клубі як не було, так і немає. «Бізнесменів» швидко попросили і, думаю, мали рацію. Мова якраз про романтику. З води вишли давно, а морська стихія все манить: підводне «субінвесто» (мається на увазі мисливство), — до речі, чудове вирішення проблеми дрих

страх у сімейному меню, фото і кінозйомки, підводне орієнтування і головне... пошук діамантів і піастрів.

Про піастри — окремо. Є в програмі першого, травневого виходу на відкрити вулиці зматані «Піастри діамантів». Перемагає та команда, що витягне на поверхню найбільше «сторонніх тіл». Іншими словами — сміття, скинутого у Дніпро. Весело грати, та не смішно плавати. Ми ж то, хочаби по землі, не знаємо, що дніпровське дно криється мертвою рибю, що вже почалися зміни в дніпровській флорі і фауні. Минулого року підводники вперше поїхали (під Києвом) морською «був-голку. Чи їй у морі стало аж зазнодо не під силу, чи у нас умови стали схожі на морські... А що коли з'являться акули?

Хтось подумав: ось він, акваландіст, а ще бачить там під водою, звали б, щоб даремно не плавати, і почистили славний Дніпро... Для

порівняння можна взяти ба-сеїн КПІ, адже його також доводиться чистити. Ще за цінами минулого року одне зачистування коштувало 300 карбованців. Для того, щоб почистити п'ятдесятиметровий басейн, потрібно приблизно п'ятнадцять чоловік, аби впровадили за півтори години. Один басейн і в колоті шини, ні доревольційні праски, ні... трактори.

Щоправда, можна знайти краще. Приміром, коштовну каблучку чи серіжок. За неписаним клубівським законом, від усього, що знайдено з клубним спорядженням, де-сять відсотків відшкодовується на користь «Атлантиди». Так днями було куплено чотири електричні лампочки. Часи так, навіть на вінки доводиться скидатися.

Про вінки, лампочки змушені говорити несамохиті, бо зараз ми і заняття відбуваються в приміщенні, а фінальне діло, новий випуск поїде на Чорне море, на пошук «сторонніх афтор» і піратських піастрів. Якщо на той час не відмовлять античні «гробі».

Наталія ФІЛІЩУК.

ОДНІ ДБАЮТЬ...

Головним питанням порядку денного чергової сесії Чернівецької обласної Ради народних депутатів було обговорення підсумків виконання наказів виборців. Незважаючи на економічну скруту, зроблено чимало. Сесія констатувала: значну частку коштів виділено на розвиток сіл, зокрема тих, що вважалися неперспективними. Так прокладено шляхи, полегку стали до ладу нові школи, магазини, амбулаторії, лікарні. У деякі населені пункти почав надходити газ.

Однак близько дев'ятнадцяти відсотків наказів виборців залишилися невиконаними. Держадміністрація заперечила: невідомо до яких обов'язково дійде черга. А до чого часу вирішено спрямувати наявні кошти на завершення недобудованих об'єктів, насамперед со-

Паралелі

чального призначення. Депутати погодилися на такий компроміс.

...ІНШІ МАЮТЬ

Співробітники УВС Чернівецької області спільно з СБУ викрили злочинну групу, що розбазарювала паливно-мастильні матеріали з державних ресурсів. Економісти завадно збитків майже на 50 мільйонів карбованців. Про кримінальні аферисти на окремі керівники Чернівецького управління «Укрнафтохім» та малого підприємства «Джерело». У затриманих вилучено значні суми валютної, вогнянної зброї, прилади нічного бачення, портативну радіостанцію. Ведеться слідство.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

ШЕСТИДЕСЯТНИК

У середині шістдесятих, під час розв'язаної Хрущовим кампанії проти творчої інтелігенції, з Київського художнього Інституту серед інших було відчислено «формаліста» Олексія Татарова. Відтоді обдарований художник був ушанований увагою держави тільки двічі. Перший раз, коли відзначали у «Московських Лужниках» 50-

Ракурс

річчя Володимира Висоцького й зажадали портрет, написаний Татаровим. А другого разу, коли Комітет захисту миру запропонував йому виставити свої картини у Маріїнському палаці, де вони експонуються до цього дня протягом ось вже трьох місяців. За його картинами

не передбачиш долю. А по обличчю — можна. За чіпким і розумним поглядом приховується якийсь протест. Чи не тим він викликаний, що його картини протягом багатьох років йдуть за кордон практично за безцінь? Кілька картин днями відбули з німцями до Німеччини...

На знімку: Олексій Татаров і його картина «Володимир Висоцький».

Сергій ПОВІЖНИЙ.

До речі

БАНК КУПУС КАРТИН

дять, та лише тепер НПК-банк ідею перетворив на реальність.

приймалі лише у Борисполі та Сімферополі. Через Рівненський аеропорт літаки літають з Європи до Середньої Азії, з Прибалтики — до Італії, Греції та інших південних країн. Повітряні лайнери у Рівному не лише дозволяють купувати паливом, а й зможуть прикупити десантний містцевий товстуні.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівне.

І МИ, ГАПКО, ЛЮДИ...

Вітаємо

Рівненський аеропорт отримав статус міжнародного. До цього закордонні авіалайнери

Цифри і факти

Політичні сходи на Сході

В укр. заполітизованому Донецьку нині знаходяться штаб-квартири 5 громадсько-політичних угруповань: громадського конгресу України, Ліберальної партії, ЦК комсомолу України, партії «Громадський союз», партії праці. Остання, установивши з'їзд якої відбувся у Донецьку мі-

сяць тому, вже зареєстрована у Міністрів України.

У березні в столиці Донбасу планують провести свій поновлювальний форум і комуністи України.

Юрій ДОЩЕНКО.

Донецьк.

Реклама

Организация принимает заказы на изготовление и реализует

ТЕНТЫ

КАРКАСЫ

для автомобилей, прицепов, полуприцепов марок МАЗ, КамАЗ, УАЗ и др.

Адрес: г. Минск, ул. Богдановича, 153, к. 905.

Рассмотрим любые оптовые заказы.

ТЕЛЕФОН (ФАКС) (0172) 32-64-46.

ТЕЛЕФОН (0172) 32-64-16.

Характери

ВИНАХІДНИК З ГАЛАГАНІВКИ

Микола Іванович Колісник з Галаганівки, що в Чигиринському районі на Черкащині, почув на київському вокзалі третій день — з надією, що канадський комерційно-торговельний адвокат Йосиф Р. Йонг, який набирає людей для тимчасової роботи за кордоном, все ж зглянется і зупинить свій вибір на ньому, винахіднику. Назвавши себе так, Колісник виймає з кишені виписку з журналу «Винахідник і раціоналізатор» і читає її всотє. Йшлося про випробування на Московському заводі електровакуумних приладів нового світильника, в якому замість нитки розжарювання — кульку карбиду цирконію. Нагрівалася кулька за допомогою індуктора: кулька штучно охолоджена виття, проинаніз струмом високої частоти (880—1760 кілогерц) від тиратронного генератора потужністю 1000 ват. Лівому частку енергії спрямовували на виділення не тепла, а світла. Та такого світла, що його одразу порівняли з сонячним промінням. Відтоді, уявивши, яку фантастичну економію електроенергії матиме Україна, коли для живлення джерела світла використовувати постійний

струм — наче занедавав Колісник. І не віддукав, доки не знайшов вірне рішення проблеми. Це сталося близько 15 років тому, коли спало на думку, що лампа має бути рідинною, з використанням тієї самої основи — карбиду цирконію. Але про відкриття не сказав нікому, бо знав, що подібні проєкти слід пробивати через Москву.

Мовчав і працював собі на вітих. Невадзів міг кому завгодно за кресленнями довести ефективність власної, як він її назвав, планетарної, короби передачі для будь-якого транспортного засобу. Постає ту коробку на трактор чи автомобіль — не треба тоби зчеплення. Це багато чого цікавого може розповісти якщо не своїм, то отому канадцю. Тільки ніхто не цікавився, а до канадця — доки дійдеш, ніж збієш. Коли пишуться ці рядки — він ще на вокзалі, але незабаром повернеться до Галаганівки. Непоказаний, з палаючими очима, собі на умі Микола Колісник — безпатентний чоловік, який заслуговує на те, щоб його вислухали фахівці.

Сергій ВУСАТИЙ.

Коротко

ЩЕ НЕ КОНКУРЕНЦІЯ, АЛЕ ВЖЕ КОНКУРС

Розпорядженням представника Президента у Волинській області Володимира Блаженчука передбачено провести конкурсний відбір підрядних організацій на будівництво об'єктів «Чорнобильської будівельної програми на Волині у 1993 році. Для цього конкурсу вибрано 13 об'єктів соціально-побудовних і комунальних служб та 36 житлових будинків. В Камінь-Каширському, Любимському, Маневському, Ратнівському районах будуть побудовані школи, лікарня з поліклінікою, оздоровчий табір, готель та інші загальною кошторисною вартістю майже 364 мільйони карбованців. Для будівельних організацій, які стануть переможцями конкурсу, передбачено ряд пільг.

Володимир БЕРЕЖКА.

Волинська область.

І ПІЗНЬОМУ РАДІ

Новий навчально-адміністративний корпус одержав Кіровоградський педінститут. Тут розмістяться факультети української й російської філології, ректорат, адміністративна частина. Сподіюється, що після затвердження бюджету інституту виділять кошти на спорудження другої черги — спортивного та актового залів. Але цей подарунок студенти отримають, мабуть, вже у XXI столітті.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

ПОДАРУНОК МІСТУ

У зв'язку з ювілеєм Хмельницького, якому у вересні цього року виповниться 500 літ, Кабінет міністрів України виділяє для потреб міста сто мільйонів карбованців. Цю суму Хмельницька міська адміністрація планує вкласти у розбудову і реконструкцію вулиць, ремонт доріг, а також — у будівництво пологового будинку, нових шкіл тощо.

Надія ПАКУЛЬКО.

Хмельницький.

ПОГОДА

Сьогодні в Україні без істинних опадів, завтра часом невеликий сніг, подекуди хуртовини, на дорогах ожеледиця. Вітер північно-західний, 7—12, порива 15—20, у Карпатах подекуди до 40 метрів на секунду. Температура сьогодні вдень 1—6 градусів тепла, вночі 0—5 градусів морозу, аден від 4 градусів морозу до 2 градусів тепла.

По Київській області сьогодні аден без істинних опадів, вітер північно-західний, 7—12, порива 15—18 метрів на секунду. Температура 1—6 градусів тепла.

Борис ОЛІЙНИК, народний депутат України

СВІТЛО І ТІНІ СТАНОВЛЕННЯ

ЗАМІСТЬ ВИСТУПУ НА СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Тепер — щодо самодостатньої зовнішньої державної політики. Виходячи з власних форм бачення світу, держава зобов'язана мобілізувати всі наявні механізми, щоб гарантувати знову ж таки національну безпеку задля життєвості та життєздатності. Тут, звичайно, діють і чинники національно-прагматичного, але в тих об'єктивних дозах і до тієї межі, за якою вигода переходить у національний егоїзм. А тому нація має укладувати свої дії з позиціями інших суверенів, враховуючи їхні інтереси, себто співвідношення міжнародне право.

Чи виробили ми якусь свою стратегію в міжнародній діяльності, чи визначили свої, доцільні пріоритети, які б гарантували нашу життєвості, самозахист, а точніше — національну безпеку?

Схоже, що й тут ми теж діємо навімання, врозпил, скорше інтуїтивно, аніж осмислено. Чи набули ми партнерів, з якими блокуватимемося в досягненні хоча б тактичних спільних інтересів?

Так, наші численні делегації досить часто воюють по зарубіжжю. Для молодшої держави, яка намагається утвердитися в міжнародному співтоваристві, це природно. Однак цікаво було б дізнатися, скільки й куди, що цим об'їздом і призначенням відвідин надала держава в політичному й економічному сенсі? Себто заслухати на парламенті звіт: скільки витрачено на ці поїздки коштів, і валюту також, і чим відшкодовані нам ці видатки. Я маю на оці не звіт зовнішньополітичного відомства, а парламентів та депутатів.

Це, скажіть, б. віддалене зарубіжжя. А як у нас справи з близьким? Можливо, ми тут визначилися в пріоритетах, зав'язали особливі довірчі контакти з відповідною державою чи державами, на які можемо надійно спертися в досягненні своїх національних інтересів? Скажімо, з Казахстаном — могутньою, перспективною державою, з повним реєстром таблиці Менделєєва, де живе й добре трудиться не менше наших українців, аніж у Канаді чи Штатах?

Або, приміром, з Узбекистаном — на день нічийний однією із стабільних і не обділеною природними скарбами державою?

Можливо, ми своєю гучною політикою надали в спілкуванні з ними ті статки, які покривлять нам очі, що не відшкодовані видатки нашої розпильної й не завжди доцільної діяльності в дальньому зарубіжжі? Не знаю, як у кого, але в мене такої відчуття покір не зроджується.

Продовження. Початок у номері від 3 лютого (№20)

Певно ж, кожна держава прагне налагодити якщо й не особливі, то хоча б нормальні відносини зі своїм найближчим сусідом, з ким безпосередньо межує. Навіть за тих обставин, коли в їхній історії не все було гаразд, вони кожен з них має свої власні рахунки, а часом і образи, і трагічні несправедливості, і подібне. Але політик задля реалізації національних інтересів, себто задля гарантії національної безпеки, має притлумлювати емоції. Та це стосовно сусідів, які потужніші і за кількістю населення, а отже, й за армією, і енергодержавою.

Як не парадоксально комується здається, але що винца напрута у взаємодіях, то інтенсивнішою мусять бути з нашого боку політичні переговори, щоб до напрути зняти політичний, а не іншими засобами. Це необхідно, щоб для своєї рідної алби, щоб показати міжнародному співтовариству: хто є хто.

Що й казати, не досить лагідні склалася в нас відносини з найближчим сусідом — Росією. Та за нинішньої тамешної команди чогось кращого чекати було б нерозважливо. Я про це казав у пресі, по радіо й телебаченні, що років зо два тому, атестуючи сусіднього лідера як натурну динамічну, але імпульсивну, непередбачувальну, в перепалках настрою, отже — немодельовану. А ще раніше, ознайомившись з проектом єдиної конституції, зауважив, що в ній теж хочеться затяти: «Бомбе, царя храни». Тоді на мене дружно налетіли російські і вірські радикали: мовляв, як він смів замовчати на «батька демократів»? Але ж, наприклад, тут, на наступні події підтвердили мої застереження.

Справді, не похристиянськи так обидати свого найближчого сусіднього, як те чинить з нами сусідова команда. Але ж даєтьє й ми чесно відповімо на неприємне запитання: чи тільки та сторона винна, а ми вже такі безгрішні й непохибні?

Хто голосував за те, щоб Росію, і тільки її єдину, не ділили числитель правонаступником колишнього Союзу? Та разом з усіма і ми, велими самостійні й горді!

А з якої речі? З якого те дива Україна — один із фундаторів ООН — віддає свої законні права на все надбане українським народом, народом, що зазнав найтяжчих втрат у Великій Вітчизняній, у спільній казан?

Що, підірвалися «батькові демократії», який кивався виступити Горбачова з Кремля? Можна й так у політиці, але коли при цьому ти виграєш у своїх державних національних інтересах.

Тут же ми припустилися базової помилки, яка потягла за собою ланцюгову реакцію інших втрат.

Політик мусять перед

тим, як зробити той чи той крок, запитати: що матиме моя держава від цього?

Що ж ми маємо по тому, як васьало віддали свої суверенні права на нами ж надбане? А нічого: не маємо валюту, не маємо амбасад, не маємо зарубіжних представництв, не маємо інформаційних та культурних центрів, через канали яких держава утверджується у світовому співтоваристві.

Вільше того, добровільно віддавши Близькому своє право, ми дали йому підстави претендувати на це спільно-союзне, разом із стратегічними ракетами. Ще й романтично оголосили себе без'ядерною зоною! Та й Боже нам поубутися не тільки ядерної, а будь-якої іншої зброї, включаючи й хімічну! Адже загальне розбродження — це вселюдський ідеал!

Однак ідеал — то верховинне, на сьогодні це похмарне прагнення. Але ж політик, тримаючи цей ідеал в умі на грядущо змужений зважати на суворі реалії сьогодення. А вони свідчать, що Англія і Франція — такі ж, як і Україна, європейські незалежні держави — мають ядерну зброю. То даєтьє ж разом — і на паритетних началах — гармонійно, узгоджено сидіти з себе атомні повелювачі зняти з себе не лише лати, а й, даруєтьє, білизну. Згодомось: голім лавіть серед овець, не кажучи вже про вовків, ходити — не велими гречіно!

Президент України слухно зауважив, що договір СНО-2 між Росією та США — то справа двох держав, і він анік не є автоматично обов'язковим для нашої держави, хоча вона по акцію і схвалює.

Правильно діє Президент, виходячи з національних інтересів не Росії чи Америки, а України. Позиція тим слушніша, що російська команда (не плутати з власне Росією) схильна йти у фарватері національних інтересів свого, тепер уже старшого партнера... Але то її суверенна справа. Хай росіяни самі визначають: чи Росія розброджується, чи як дехто там подієтьє. П розброджуєтьє?

Хоча певні прикмети на вертають на поділ розмислів. Про це, зрозуміло, ніні не прийнято вголос висловлюватися, щоб не випасти з бонтону. Мене це не лякає, а тому скажу: якщо після того, як Росія віддала американська команда на чолі з директором ЦРУ, президент видає репресивні укази, то не існує жодних причин, які б з'ясували, чи це дійсно помилка військового аташе Англії майор С. Харрісон відкритим текстом шле листа в Омську мерію з вимогою пустити його на військовий за-

вод для перевірки, що там дієтьє?... А згодомітьєся, на який завод? Та настільки за-секречений, що й досі в пресі згадується під умовною назвою, і доступ у його цехи журналістам янкізуючіше заборонено. І є чого: на секретному заводі конструюють танки, унікальні за своїми якостями!

То якщо росіяни і ми з вами не знали про те аж до сьогодні, а майор Харрісон давно знає, то хто Ході в Росії «стерже кордон» і секретит? Та, певно ж, колеги Харрісона.

То чи буду я вже таким ортодоксом, коли припущу, що після знищення Союзу Америка досягла своєї запозитної мети — майже встановила новий світовий порядок? Застережень майже, бо остаточно поставити крапку над «і» хайянові світу заважають... наші ракети. І ці економічний тиск з боку Росії не зумовлений же й тим, що цим давильм держдепартамент намагаєтьє витиснути з України ті ж самі ракети?

Кілька недавніх набахних ударів по Іраку, абсолютно не обумовлених крайньою необхідністю, — то перша перевірка: чи вже діє механізм нового світового порядку? Виявляється, вже діє: ніхто ні з демократів, ні з радикалів, ні з вобовничих гуманістів і поборників прав людини і не писувз з приводу цього «салюту» Буша, а тепер уже й Клінтона. Більше того, ще й сватили цей кривавий фермерів іменем ООН, яка все впенієтьє стає одним з відомств держдепартаменту.

Тоді де гарантія, що односторонній урядник світу не забачає навести свій порядок, скажімо, в Криму, Закарпатті, Буковині чи в тому ж Севастополі, облюбовуваних Іх як точки, де наростає «агрогроза національним інтересам США»?

І як же ми — незалежна держава (!), — виходячи зі своїх національних інтересів, проерегували щодо Іраку? Чи щодо Сербії, де наших братів по вірі, з якими ми разом приймали християнство, теж убивають?

Промовчали, як васали. Та, здаєтьєся, ніхто й не цікавився нашою точкою зору, оскільки ми її просто не виробили.

Тому й не дивно, що на підлозі похалієне укладення договору СНО-2 не був запрошений Леонід Кравчук.

Президент третьої у світі за ядерною могуттєю держава. А не ж той випадок, коли йдеьтьє по долю Платея. Чи ми хоч циркулярною нотою оповістили міжнародне співтовариство про категоричний протест з приводу цього договору двох — за спиною третього? Знаючю обох «партнерів», чи так уже в гарантований, що так уже спиною, окрім оприлюдненого договору, колись не вигульєтьє ще якийсь протокол, покіль не оприлюднені? Все можливе. Адже тепер США залилася на самоті одного наддержавою.

Однак, які б пристрасті й внутрішні сумніви не охоплювали, політик зобов'язаний притлумити Іх в ім'я державних інтересів і діяти, виходячи з суворих реалій. І як би хто не київ супроти «московської команди», але ж ні вона, ні ми не в спромогті взяти в ліву рідну землю, а в праву — народ і піти світ за очі одне від одного.

(Закінчення буде).

Постанова Верховної Ради України

Про хід виконання Закону України «Про селянське (фермерське) господарство»

Заслухавши та обговоривши інформацію Кабінету міністрів України (Парасуню М. В.) про хід виконання Закону України «Про селянське (фермерське) господарство», Верховна Рада України постановляє: 1. Відмітити, що в роботі по забезпеченню виконання положень цього Закону та постанов Верховної Ради України про порядок введення його в дію мають місце серйозні недоліки, які стримують становлення і розвиток конкурентоспроможного приватного аграрного сектора економіки.

2. Запропонувати місцевим Радам народних депутатів, Раді Міністрів Республіки Крим, обласним та районним державним адміністраціям разом з асоціаціями фермерів розглянути стан реалізації зазначеного Закону, рішень Уряду та власних рішень з цього питання.

3. Доручити Національному банку України разом з комерційними банками розглянути і винести додаткові пропозиції щодо підлогового кредитування селянських (фермерських) господарств на період їх становлення.

4. Кабінету міністрів України передбачити в проєкті Державного бюджету на 1993 рік збільшення коштів Українського державного фонду підтримки селянських (фермерських) господарств згідно з обґрунтованими розрахунками.

5. Кабінету міністрів України разом з комісіями Верховної Ради України з питань відродження та соціального розвитку села, з питань агропромислового комплексу та іншими комісіями з урахуванням пропозицій, які були висловлені на сесії Верховної Ради України та надійшли від місцевих органів влади, асоціацій фермерів, а також прийняти законів України і декретів Уряду підготувати зміни і доповнення до Закону України «Про селянське (фермерське) господарство» та Земельного кодексу України і подати Іх на розгляд сесії Верховної Ради України у другій декаді лютого 1993 року.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ

м. Київ

27 січня 1993 року

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України з 1 лютого 1993 року встановлюється курс українського карбованця до іноземних валют, на які розповсюджуються правила валютного регулювання України.

1 австрійський шилінг	81.69
1 англійський фунт стерлінгів	1367.20
10 бельгійських франків	178.77
1 німецька марка	576.15
1 голландський гульден	512.62
1 датська крона	125.15
100 італійських лір	62.14
1 канадський долар	738.33
1 норвезька крона	119.08
1 швейцарський франк	837.57
1 фінська марка	165.07
1 французький франк	170.14
1 японська йена	125.15
1 іспанський песето	62.14
1 іранський фунт	81.01
1 португальський ескудо	1406.38
1 іспанська крона	63.51
1 долар США по розрахунках	72.62
Індією в 1992 році	937.57

Курс українського карбованця за 1 долар США на валютній біржі при Національному банку України 2 лютого 1993 року становив 1103.00.

ГОЛОВНЕ ВАЛЮТНО-ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ.

Ситуація, що склалася навколо фастівського акціонерного товариства «Господар», змусила нас розпочати це журналістське розслідування. Історія, про яку піде мова, розгорнулася навколо автобуса, купленого акціонерним товариством у відставного прапорщика Валентина Вознюка.

Фастівського району В. Петруком, хоча це прерогатива керівництва обласної прокуратури. В третьому пункті цієї постанови (яка, до речі, згодом буде визнана недейсною) сказано: «Во исполненіе настоящего постановления автобус, на который арест, необходимо до решения дела в суде изъять».

чем. Та з нами він поділився дуже цікавими фактами, а вони, як відомо, уперта річ. — Я переганяв автобус на інший майданчик, — розповідає переліканий Віктор Чехович. — Біля меблевої фабрики мене зупинили з ДАГ наказали їхати в міліцію. Я спочатку протинився, вимагав поставити до відома

куватим підполковником Сергієм. — Невдовзі я запросив до себе Вознюка і запитав, де автобус, — розповідає начальник міліції. — Він сказав, що «Ікарус» тепер у нього, але де саме, повідомити відмовився. І якщо потрібно, може написати розписку... Тепер ми даватимемо ориєн-

Свого часу районна Рада відмовила у порушенні кримінальної справи щодо депутата Кулінич. А 23 грудня 1992 року прокурор Київської області В. Калюжний відкликав Незаконне подання прокурора Фастівської міськрайпрокуратури, зазначивши при цьому на переваженні повноважень службових осіб — В. Петрука і В. Чернова. Прийшла офіційна відповідь і голові акціонерного товариства «Господар» Василю Куліничу.

— Мені приємно, звичайно, що прокуратура області не вважає мене злочинцем, — розповідає Василь Макарович. — Тільки чому ж тоді спочатку пишуть, що мій лист до Генерального прокурора вже перевірено, а трохи ніяк так: «Заволодіння автобусом і порушення законності прокурором району до першого заступника Генерального прокурора пана Гайсинського, але він мене так і не прийняв, — розповідає Петро Онищенко. — Я підтримую позицію акціонерного товариства «Господар», — каже голова райради Володимир Ступак.

Юрій НЕСТЕРЯК, спеціальний кореспондент «Голосу України». Віктор КОСАРЧУК, оглядач Української незалежної інформаційної агенції новин.

ВЖЕ НЕ В АВТОБУСІ СПРАВА...

Журналістське розслідування

Після придбання «Ікарус-255» добросовісно, але недовго працював на благо «Господар», оскільки Вознюк звертається в прокуратуру, міліцію та з позовом до суду, вимагаючи визнати угоду недійсною і повернути йому автобус. Та 22 травня 1992 року Фастівський міськрайпрокурор В. Чернов, а Київський обласний суд скасував це рішення і направив матеріали на повторний розгляд. Тим часом обласна прокуратура спробувала відкрити кримінальну справу на голову акціонерного товариства «Господар», депутата райради Василя Кулінич. Ось тут і з'являється постановою від 19 жовтня 1992 року про арешт автобуса «Ікарус-255», підписана прокурором обласного управління облпрокуратури В. Черновим. Тільки погоджена вона чомусь з прокурором

из общества «Господар» и поставить или на штрафплощадку под охрану, или в другое место, исключающее его угон». То що ж трапилося з виконанням цієї тоді ще законної постанови і яким чином автобус опинився в руках колишнього прапорщика Вознюка?

У начальника фастівської міліції підполковника Анастасія Серба своя версія.

— Звичайно, сьогодні в усьому винна міліція. Тоді цю справу займався мій заступник Петро Степанець. Він і поставив автобус на штрафплощадку військової частини. Ми виконували постанову обласної прокуратури.

Розуміючи надзвичайну зайнятість підполковника Серба, ми не опустилися до влаштування одної ставки з експ-водителем автобуса Чехови-

мое начальство... Потім ми приїхали з міліцією, і підполковник Серб сказав: «Добре, що приїхали автобус».

— Може, то був заступник начальника Степанець? — Ні, у кабінеті більше нікого не було. Потім прийшов Вознюк і запропонував поставити автобус на території військової частини. Там спочатку не хотіли приймати під охорону наш автобус, та Вознюк їх якось умовив, і міліція його охороняла. А в міліції я, здається, бачив і прокурора Петрука, але про це не пишу...

Ми прекрасно розуміли, що з водієм, мабуть, провели співбесіду про всі труднощі побудови правової держави, а тому що, як і інші розмови, записували на диктофон, дублюючи записи у блокнотках. Та повернімося до розмови із дещо забудь-

тування і почнемо шукати автобус. Міліція допустила порушення, пішовши, як то кажуть, на повідку в прокуратуру. І сьогодні ми «кряїмо».

А тим часом з прокуратури Київської області нам повідомили про звільнення прокурора В. Чернова. Ми ж попросили прокоментувати ситуацію представника Президента у Фастівському районі Петра Онищенка та голову райради Володимира Ступак.

— Я звернувся з проханням розглянути факти порушення законності прокурором району до першого заступника Генерального прокурора пана Гайсинського, але він мене так і не прийняв, — розповідає Петро Онищенко.

— Я підтримую позицію акціонерного товариства «Господар», — каже голова райради Володимир Ступак.

Реклама

**УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКЕ
СПІЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
"УКР ОТИС"
ВИРОБНИЦТВО, ПОСТАВКА, МОНТАЖ І ЕКСПЛУАТАЦІЯ ЛІФТІВ.**

СП "УКР ОТИС" обслуговує понад 25000 ліфтів.

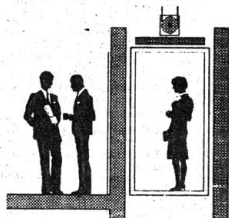
Київський завод виготовляє:

СЬОГОДНІ:

- * ліфти пасажирські (320 кг)
- * ліфти пасажирські (500 кг)
- * ліфти пасажирські нестандартні
- * комплекти для заміни або модернізації ліфтів

Починаючи з 1993 року:

- * ліфти з використанням останніх досягнень технології OTISa

ФІРМА OTIS В УСЬОМУ СВІТІ І НА УКРАЇНІ

ВАШ ЛІФТ

OTIS

Київ (044) 220-40-20 Донецьк (0622) 94-42-67 Харків (0572) 43-37-04 завод ліфтів (044) 442-11-11

Архангельська обласна Рада зробила крок до створення Поморської республіки

Сесія Архангельської обласної Ради народних депутатів-виборців у порядку підвладності статусу області й розширила права місцевої влади чи не до рівня республіки.

На обговорення сесії було внесено проект статуту області. Депутати прийняли цей статут у першому читанні. Деякі його положення вони визнали за необхідне ввести в дію негайно.

На думку архангельських депутатів, Федеративний договір не забезпечує рівності суб'єктів федерації. Республіки отримали широкі політичні й економічні права, а от області залишилися обділеними. Це ущемлює інтереси їх населення і стримує проведення реформ. Як заявив на сесії заступник голови обласної Ради В.Ширяев, зараз місцеві влади фактично усунені від керування територією — все

за них вирішують у центрі, й не слід будувати ілюзії, що федеративні власті добровільно виправлять ситуацію на користь регіонів. Державна суверенізація вже випливає з площини, тому слід наполегливо добиватися своєї частки пільг у центрі.

Сесія майже одностайно прийняла запропонований В.Ширяєвим проект рішення, що проголосив область державною структурою, практично рівною республіці. Це рішення істотно обмежує на території Архангельської області повноваження Верховної Ради, президента й уряду, які віднини можуть утворювати тут органи державного управління лише за згодою місцевих властей. Обласна Рада наділила себе правом припиняти діяльність тих утворених вищестоящими структурами органів державної влади, які суперечать інтересам місце-

вого населення. Для обрання обласного суду, арбітражного суду, призначення й звільнення керівників федеральних органів державного керування тепер теж буде потрібна згода обласної Ради і голови обласної адміністрації.

Своє рішення депутати обґрунтували необхідністю захисту інтересів всього населення області. Але вважаю, що найбільше схвалення воно матиме у прихильників створення Поморської республіки. Цей громадський рух, досі не дуже популярний, тепер завдяки несподіваній підтримці депутатів зможе стати масовим.

Іван БЕНЦА,
журналіст.

АРХАНГЕЛЬСК.

(«Известия», № 15,
1993 р.).

ЯКУ провінційно-місничину свідомість треба було мати, щоб проголосити «суверенітет» Росії від центру, від Кремля, ЕПРФ, Горбачова? Хто ж це бачив, щоб країна оголошувала свою незалежність від однієї людини або навіть від партії? Суверенітет Росії насправді міг означати лише одне: її відокремлення від України, Казахстану, інших республік.

Кажуть, така доля всіх імперій рано чи пізно їй приходить кінцею. Можливо, для коросі Росія й була імперією, але ми ж, росіяни, жили у власній державі. Можна скоротити її розміри, відчуживши на чотирьох боках всіх, що того забажає, але як самі зрестися й? Уважити собі англіїцію, як проголосили й свої суверенітет від Британської імперії. Виходить, що Росія сама по собі, а імперія сама по собі, що вони не мають однієї з одного ніякого відношення. Кого ми хочемо обуржати?

Із статті «Односторонній Росії», («Правда», 27.193 р.).

Уважити собі світ, у якому Шотландія стала незалежною від Великобританії, а Італія поділена на дві держави. Росія й Китай розколоті на таку кількість незалежних утворень, що не сприяє їх заможності. Що ж стосується Канади, то вона взагалі зникла з географічної карти. Та не варто сумувати, цілком вистачає нових держав, і серед них — Країна саміа, Країна аулу і Пшуністів.

Це лише деякі з відчужених видатних спеціалістів з політичної географії. Таке перекручення карти світу, на їхню думку, має статися найближчими десятиріччями. Масштаби майбутніх змін державних кордонів стануть одними з найбільш різко виражених феноменів в історії.

Незвичайні прогнози вчених географів

На початку XXI століття на політичній карті світу стануться кардинальні зміни

«Між 25-30 років, і кількість держав світу збільшиться вдвічі, а на їх місці». Більше як тристі незалежних країн з'являться на глобусі — відне Саян Коян, в минулому президент Асоціації американських географів.

Ліше шістьдесят з теперішніх 190 країн існують в перенесенні XX століття. За останні двадцять років ООН прийняла у свої члени 22 держави.

Ніби названі держави кордони не мали бляти втрачати своє значення, якщо вони не відповіли мовній і територіальній тогочасності націй, котрі там проживають», — сказав італійський географ Фабріціо Ола.

Наморовани Ола на одну систему влади й сили, схоже, змінити держави в традиційному значенні. Найближче перебувають Організація Об'єднаних Націй, мовити, ніж тепер, або ж подібне до неї утворення, що відповідає баченню за мир на планеті, ахист навколишнього середовища й інші глобальні проблеми», — висловлює думку Джукан Мінджі, американський представник комісії політичної карти світу в Міжнародній спілці географів.

Другий ярус становитимуть регіональні угруповання, подібні до бразильської співпраці. Вони матимуть справу з питаннями торгівлі, міграції. На цьому рівні укладатимуться договори про колективну безпеку. Не виключено й існування спільного парламенту.

А якщо — держави, які утворилися після в результаті нищівного перекреснення кордонів. Словаччина, Шотландія, Уельс — кожна з цих новостворених держав володітиме незалежністю або автономією.

«Усе це має надто радикальний вигляд, — припускає Дуліан Діан. — Проте не саме той напрям, в якому ми еволюціонуємо».

Втілюючи традиційні держави, прагнуть побудувати утворення, що більш прийнятні для них, зрозумілі й урахунок їхньої історичної ролі. На думку жана ван ден Брука, який є головою міжнародної комісії з питань тенденцій спотворюється в густонаселених державах. Ймовірний діапазон від Києву в Канаді до Курдістану в Ірані.

Усі ці тенденції нагромаджуються і спрямовані дедалі більший вплив на всі земні кулі. Що ж можна прогнозувати?

Австралія розділиться на чотири держави, одну з яких створить аборигени на півночі материка.

У Європі: офіційно відійдуть іспанські Каталонія й Країна Басків. Бельгія розділиться на Фландрія й Валлонія. Самі створять свою країну в північній частині Норвегії, Швеції й Фінляндії. До них приєднаються північні райони Росії та Канади. У перекінні — Конфедерація арктичного Полярного кола.

Росія: нові держави постават на Далекому Сході, на Уралі, в Східному та Західному Сибіру. Здобувають незалежність Татарстан, Дагестан, Калінінград, Тува й Бурятія створюють фактично незалежні автономні зони.

Азія: Індія втрачає Пенджаб і частину Кашміру, Афганістан розпадається на п'ять держав, до яких приєднуються Філіппіни поволаються М'янма, де більшість становлять мусульмани. Значна частина Казахстану приєднується до Росії. З Китаю, подоланим опір китайців-ханців, відділяються Тибет і район Хінгану. Тайвань уніється до Китаю, відночас Внутрішній Монголія стане частиною незалежної Монголії.

В Африці: Ефіопія втрачає Бритеру, Огден і частину Сомалі. Буреті на природні ресурси провінції Касі і Катанга відділяється із Заїру. Судан розділяється на дві частини. ІПАР — на три, причому одне з утворень — Країна аулу.

В Америці: Бразилія складатиметься з трьох автономних районів. Канада вважатиме зникне. Мексика розколотися на чотири чи більше імперій. З Іспанії й кордоні Сполучених Штатів можуть прибрати інші обриси.

Тенденція до самозначення стає переважною попри палену боротьбу міжбачення «статус-кво». Проте в майбутньому значення кордонів зійде нанівець. Економічна й технологічна взаємозалежність охопить не лише групи держав, а й цілі континенти.

(«Известия», № 13, 1993 р.).

Розвалюється Росія?..

Очевидно, що російське керівництво у Москві надмірно зайняте взаємними розбіжками. В цих умовах «Верховна Рада РФ практично самотусується від контролю за діяльностями Конституційної РФ, — вважає відповідальний секретар Конституційної комісії ВР РФ О.Румяков. Більш того, провінція, не ігнорування Основного Закону РФ стає все більш очевидним. У Росії «з'являють» як мінімум 17 нових конституційних республік у складі РФ, і рівняння часто відбувається не на Москву, а на тих, хто її не помічає. Так, стаття 59 нової татарської Конституції декларує верховенство законів Республіки Татарстан (РТ) на її території. РТ проголошується асоційованою з Росією державою. Починається заснування власних судових структур.

Стаття 41 Конституції Якутії також встановлює верховенство республіканського закону над російським.

У проекті нової Конституції Башкортостану вказується, що право на самовизначення реалізує не весь народ республіки, а башкирська нація. Крім того, там же: «За республікою Башкортостан зберігається право вільного виходу із складу Російської Федерації».

Те ж саме можна сказати про проекти конституцій Бурятії, Калмикії, Туви й інших.

80 Президентів

Говорячи словами порівняно невеликої кількості російських парламентарів, «вже чітко вимальовуються контури ламаної вісі розвалу Росії: Чечня — Карелія — Татарстан — Башкортостан — Якутія — Бурятія... й оскільки дурний приклад заразливий, то цілком вірогідна поява кількох десятків нових конституцій, що відособлюють нинішні російські області. Спонукаю обов'язки президентських літаків і апартаментами, челядію, а також бути запрошеним на інаугурацію до якого-небудь президента чимала.

Благодушність

Як відомо, усе йде від керівництва — в цьому пояснення багатьох чому. Голова Верховної Ради РФ — Р.Хасбулатов демонструє свої телі стосунки з лідерами російського сепаратизму з мусульманських республік. Це викинуло на зустріч у Чебоксарах, у П. неофіційній частині, а також при відвідині Ізраїлю, Єгипту, Йорданії. І тут Р.Х. невідступно супроводили

керівники Татарії та Башкирії.

Що стосується Президента, то його бажання оформити відносини з Татарстаном двостороннім договором, фактично визнаючи антиросійську Конституцію Татарстану, і зовсім означатиме кінець конституційному ладу. При цьому криз пальці дивляться на те, що в РТ в переважній більшості адміністративних районів вже відбулася зміна на національні кадри, хоча татарське населення не складає там більшості.

Ціна підпису

При цьому варто відзначити той факт, що ні лідери комуністичні, ні

так званої «патріотичної» опозиції ніяк не реагують на фактичний вихід Татарії із складу РФ. Мовчать про це й їхні друковані органи. Але як тільки В.Бєльцин поставив свій підпис поруч з підписом М.Шаймєва під двостороннім міжнародно-правовим договором у тим самим визнає нову татарську Конституцію, з їхнього боку скоріш за все надійде звернення до Конституційного Суду РФ, який із 100%-ною вірогідністю визнає договір незаконним, тому що вже висловлювався з цього приводу. В цьому разі звинувачення В.Бєльцина у розвалі Росії буде важко оскаржити, і 3'їзд зможе скористатися правом імпідменту.

Альтернативи

Подальші події передбачити важко, але один з варіантів — силове припинення місцевої законотворчості, яка руйнує країну. Так, як це зробили в США, наприклад, якщо зустрілися вони з подібною проблемою. Однак наші президенти сподіваються, очевидно, на те, що їм вдасться проскочити...

За думкою деяких представників російського керівництва, робота виглядає, що нічого не відбувається, вже пізно.

Президент повинен публічно й твердо окреслити ті рамки, за якими він просто зобов'язаний за законом вжити усіх необхідних заходів. Інакше кар'єра Президента може закінчитися достроково — керувати буде ніким.

І друге, можливо, головне — це термінова необхідність зняти пута з російської економіки, надати їй ступінь свободи російським підприємцям, і сільськогосподарським, відсутність яких і дозволяє у значній мірі плодитися президентам, які страхаються своїх підданих «злото й жадібного» Московю.

А.У.ЛАНОВ.

P.S. З останніх повідомлень.

Президент видав небажаними податковими пільгами Республіку Кокі.

Верховна Рада Північної Осетії відхилила рішення 3'їзду народних депутатів Росії про розбюрокшувати в Інгущеті. Таким чином, аморфність федеральних властей лише стимулює зростання напруженості в регіонах.

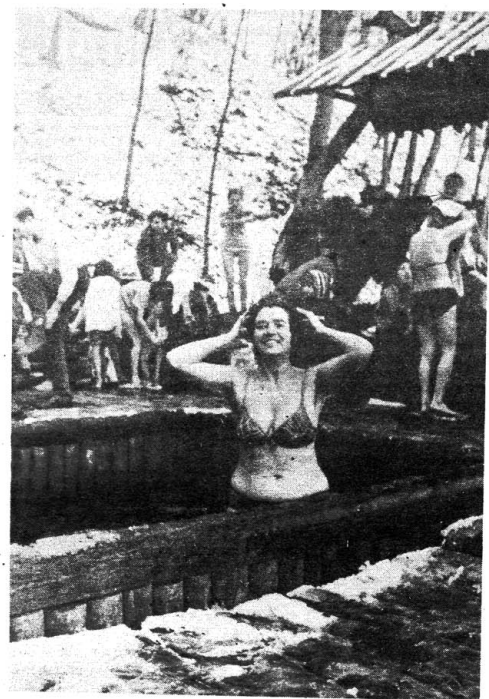
(«Аргументи і факти» № 15, 1993 г.).

Замість коментаря

В цьому випуску дайджесту ми навели статті тільки з російських видань. Поміркуйте над ними. Над ними промови, що відбуваються в Росії. А відбувається те, що об'єктивно має відбуватися. Оскільки СРСР виступав як наднаціоналізм, то і процес демократизації, тобто перетворення союзних республік у самостійні держави, на цьому не закінчується. А тепер і в найвищому ступені відбувається на найбільшій з колишніх союзних республік.

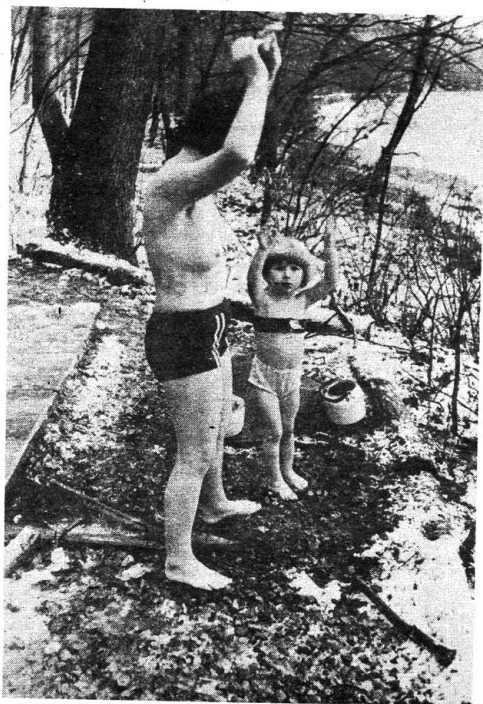
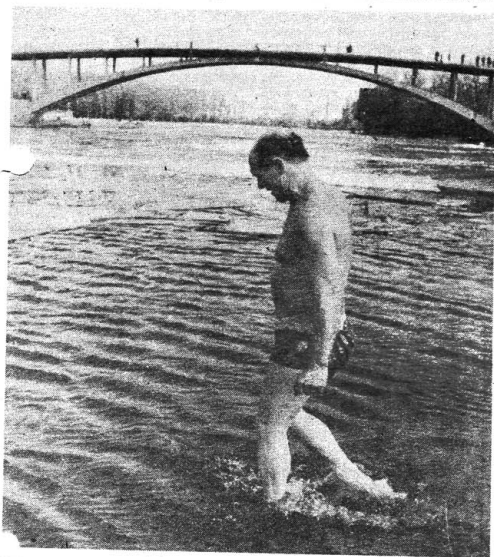
Ми сподіваємося, і від усіх був би бажано щоб Росія розв'язала свою проблему успішно, знайшла свою гармонію у відносинах з центром і периферією. Але, як ми бачимо, існують й об'єктивні закони. І в цьому зв'язку доречним буде статистика у тих, хто і сьогодні має про відтворення союзної держави, яку частину Росії ви бажали бачити в незалежності? Що, не так поставлено запитання? А ми й не намагаємося на його безплотності. Ми раз за раз розмірковуємо, читаємо газети. В тому числі й російські.

ГОЛОВНЕ — ЗІБРАТИСЯ З ДУХОМ!

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«ВЕЧІР В УКРАЇНІ»

під такою назвою пройшла презентація України Міжнародному клубу Вашингтона, який об'єднує впливових політичних і державних діячів. Близькість американо-української столиці, представників дипломатичного корпусу. Члени клубу, які відвідали посольство нашої держави у США, ознайомилися з документами про життя сучасної України.

До гостей звернувся посол України в Сполучених Штатах Олег Білорус. Він підкреслив, що характерними рисами сучасної незалежної України є її рух до розвинутої демократії та ефективної ринкової економіки, її зростаюча роль на міжнародній арені як потужного чинника стабільності та надійного партнера. О. Білорус зазначив також, що Україна робить особливий наголос на розвитку відносин демократичного партнерства із Сполученими Штатами Америки і готова підняти ці стосунки на якісно новий щабель з приходом до влади нової адміністрації США.

ТУРЕЧЧИНА ДАЛА ДОЗВІЛ

на пропуск через свою територію до Вірменії вантажів з ліками і продовольством, які надходять з різних країн. Про це сказав міністр закордонних справ Туреччини Х. Четін. Виходячи з гуманітарних міркувань, Туреччина також доправила до Вірменії пшеницю. Крім цього, було підготовлено відповідний протокол щодо постачання до Вірменії електроенергії.

МВФ ПРИХОДИТЬ НА ДОПОМОГУ

Кредит Молдови на майже 19 мільйонів доларів для покриття частини її витрат з імпорту зернових до червня 1993 року надає Міжнародний валютний фонд. Як повідомляється у прес-релізі МВФ, Молдова вдалася до кредитування з боку фонду у зв'язку з неврожаєм зернових.

НЕ ВАРТО ПОСПІШАТИ

Питання про зміну позиції Білорусі щодо виведення з її території ядерної зброї порушено у Верховній Раді республіки напередодні дебату з ратифікації договору СНО-1. Ряд депутатів вимагають відшкодування за відмову від ядерних ракет, «якні не треба поспішати з ратифікацією» договору, заявили представники «Білорусі» — найбільшій фракції парламенту республіки. На останньому своєму засіданні фракція прийняла рішення вимагати більшого відшкодування за відмову від 72 ракет СС-25.

ПРИМУСИЛА НЕОБХІДНІСТЬ

На п'ять тисяч осіб збільшилася чисельність сухопутних сил Великобританії. За словами міністра оборони Сполученого Королівства М. Ріфінда, це рішення уряд Дж. Мейджора прийняв через те, що деякі більше британських військовиків виконують міротвірчі функції у «гарячих» точках планети, зокрема в республіках колишньої Югославії.

ЗА ПІДСУМКАМИ ВІЗИТУ

Завершився офіційний візит Голови Верховної Ради Грузії Е. Шеварднадзе до Азербайджану. Підписано Договір про дружбу, співробітництво і взаємну безпеку між Азербайджаном і Грузією. Документ також передбачає захист національних меншин в обох республіках. Загалом підписано більш як 20 угод в різних галузях. Для реалізації достигнутих домовленостей створено спільну міждержавну комісію.

За повідомленнями наших власних журналістів та зарубіжних інформагентств.

ДИПЛОМАТИЧНІ КЛОПОТИ

Спеціально для «Голосу України»

Нещодавно перший Надзвичайний і Повноважний Посол України у Великобританії Сергій Комисаренко вручив вірчі грамоти королеві Єлизаветі II. Наш спеціальний кореспондент у Лондоні Олександр Дед зустрівся з українським дипломатом. Пропонуємо до уваги читачів його інтерв'ю з Сергієм Комисаренком.

— Пане Сергію, Ви були першим послом незалежної України, якого приймала королева Великобританії.

— Наша розмова тривала якихось 15—20 хвилин і торкалася України: її історії, традицій. Напевно, королева Великобританії була добре поінформована у цьому питанні, бо вона виявила і зацікавлення, і розуміння, і знання теми. Її цікавили сьогоднішня ситуація в Україні, її політика, економіка, відносини з сусідами. Окремо йшлося про перспективи розвитку дружних стосунків між Україною і Великобританією. Тож, маю зустріч із королевою Єлизаветою була цікавою і важливою.

— Нині багато проблем постоєло у зв'язку з розподілом майна колишнього СРСР між його спадкоємцями. Як цей процес проходить тут, у Лондоні?

— Я вважаю, що розподіл майна колишнього Союзу — дуже важлива справа. Це не

тільки автомобіль, будинки і земля, що мають велику вартість. Не забуваймо, що колишній СРСР мав також компанії і акції у них. Всі ці організації і фірми зареєстровані у Великобританії, у них працюють її громадяни, але акції донедавна належали Радянському Союзу. Вони мають вартість не мільйони, а мільярди фунтів стерлінгів. Коли прийняли своє існування СРСР, то Росія перехопила у питанні розподілу майна ініціативу. У той же час виникли різні групи, які почали відмовуватися і створювати акціонерні товариства.

Пригадую, одна така компанія займалася імпортом і мала чудовий будинок на Еджер-стріт. Що вона зробила? Створила акціонерне товариство, продала споруду, а її колишні співробітники поділили між собою гроші і являють тепер в Англії. Усе це майно було власністю колишнього СРСР, у тій майні була частина України. Нехай би то була невелика ча-

стка, але вона перейшла б до нас.

Тепер про те, як нас приймали українці Великобританії. Після того, як Україна стала незалежною державою і заснувала у Лондоні своє посольство, об'єднання українців у Великобританії передало будинок, де ми зараз ведемо розмову, для посольства на 99 років за символічну плату — один фунт стерлінгів на рік. Але ця будівля зведена у житловому масиві, тому місцеве влада району Кентінгтон-Челсі дозволила нам лише тимчасово (на п'ять років) використовувати її для посольських установ. На жаль, потрібного офісу для посольства ми ще не маємо.

Більшість українців у Великобританії найкращим будинком для посольства вважають нинішній Український католицький університет. Може, тому, що для багатьох в Англії ця споруда є символом об'єднання всіх українців з України. Але поки що, на жаль, харитативне товариство Святої Софії, якому належить цей будинок, не передало його нам. Хоча згода на це блаженнішого кардинала Любачівського є.

— Незважаючи, що нещодавно між Америкою і Росією підписано Договір СТАРТ-2, на мою думку, Україна, так само, як Англія та Франція, мала б не відмовлятися від ядерної зброї, доки така є в Росії. Зрозуміло, з огляду на національну безпеку. Що ви скажете з цього приводу?

Позиція Президента, уряду, більшості народних депутатів України тут ясна і справедлива: Україна має стати без'ядерною державою. Але ми вимагаємо міжнародних гарантій нашої безпеки. Українська держава оточена багатьма країнами, де виникають воєнні конфлікти. Інколи — безпосередньо на кордонах України. Згадайте конфлікт у Молдові. Тому, наголосую, як кожній державі, Україні потрібні гарантії її безпеки. І це повинен зрозуміти Захід.

Щодо Росії, то я сподіваюся, що процеси, які там відбуваються, забезпечать її становлення як демократичної держави. Але західним політикам слід пам'ятати: Росія не буде ні вільною, ні демократичною без вільної та демократичної України.

— Дякую за розмову.
Лондон.

Голова парламенту втрачає — Президент знаходить

Відставка лідерів молдовської опозиції — голови парламенту Молдови А. Момшану та його першого заступника І. Хадирке — прийнята. 169 депутатів з 199, які брали участь у таємному голосуванні, визнали, що керівництво парламенту мусить піти.

Відставка — не просто перемога більшості у вимозу законодавчому органі Молдови, це перш за все підтримка М. Снегура і поворот в політичному курсі республіки. Виграли, по суті, не депутати, а виборці, які стоять за ними, на думку яких ориєнтується Президент. Виступаючи по національному телебаченню, М. Снегур підкреслив, що даний розкол сил в парламенті цілком природний, бо на розв'язку, на якому опинилася Молдова, депутати мають бути разом з Президентом і народом. Отримавши зазнали поразки. Їх спроба зібрати під стінами парламенту «кулак підтримки» успіхом не увінчалася. Не більше двох десятків членів народного фронту зійшлися під його стінами... От і все, що залишилося від колишніх багатоступінчатих на топу, що біло під прапорами руху. Програмне завдання «об'єднання двох Румуній» дедалі більше втрачає популярність. Хоч депутати-фронтисти заявили, що «зброї складати не збира-

Політичні баталії

ються», практично немає сумніву в тому, що наступний етап — прийняття рішення про всенародний референдум — парламентською більшістю буде проведено успішно.

А після цього, вважає багато спостерігачів, Кишинів візьме курс на об'єднання суспільства і спробу знайти спільну мову з Придністровським мову з Придністровським підйомом, без чого будь-які економічні реформи приречені. Молдова в єдиних державних кордонах, з єдиним економічним комплексом і тисніми зв'язками з країнами СНД — така лінія нинішньої парламентської більшості. Провести її і потім оголосити загальні перевибори органів державної влади — найбільше завдання, яке ставить перед собою депутати.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Отакої!

ПОПОЛЮВАЛИ

У Городоцькому районі Вітебської області мисливці вбили величезного вепра. Однак радість від такої великої здобичі незабаром затьмарилася.

Як з'ясувалося, м'ясо не було передане ветеринарній вивелися зараженим. Кожини,

хто його покуштував, виявився у тяжкому стані. Ковбаси і копченості з вепра «роз'їхалися» далеко за межі республіки. Захворіли люди у Вітебську, Ризі та ряд інших міст — загалом майже п'ятдесят чоловік.

Віктор ХОРОШКО.
Мінськ.

«Передовий досвід»

Копієс нам обіцяли, що кожен громадянин могутнього Радянського Союзу матиме до 2000 року окрему квартиру. Але де той СРСР, де ті обіцянки... То, може, варто скористатися за досвід угорців Габора Ревеса і Золтана Шаркані, які в місті Дебrecені будують для своїх сім'як... печери. За словами авторів проекту, житло це дуже дешеве, якраз для людей з невеликим достатком.

На знімку: два угорські ентузіасти біля макета нового житла. Фото ІТАР—ТАРС.

Перспектива

З ДУШАНБЕ ДИВЛЯТЬСЯ НА БЕРЕГ ДНІПРА

У першій половині цього року делегація Республіки Таджикистан планує відвідати Київ з офіційним візитом.

Ми розраховуємо підписати з Україною основні документи нашого співробітництва. Документи як політичного, так і економічного характеру, у складнощому інтерв'ю газети «Голос України» зазначив Прем'єр-міністр Таджикистану Абдуллоджанов.

Він висловив надію, що контакти між двома країнами набудуть стійкого й динамічного характеру. Можливі сфери зближення вже обговорювалися в розмові Леоніда Кравчука та Емомаля Рахмонова, що відбулася під час зустрічі лідерів СНД.

Наголос, за словами таджицького прем'єра, буде зроблено на співпрацю у галузі човидовбувній промисловості, кольоровій металургії, гідроенергетиці. Таджикистан має великі природні ресурси для розвитку цих галузей, а Україна — могутній науково-технічний потенціал, підкреслив Абдуллоджанов. Можливо, додав мій співрозмовник, «ми підемо й на спільну переробку бавовни».

Як людина, доля якої пов'язана з Україною (закінчив у Одесі технологічний інститут — Ю. К.), він «зацікавлений у добрих відносинах між двома країнами не лише з позиції глави держави».

Юрій КУШКО.
Душанбе.

Аргентинський блокнот

Х. ДОРОГОЮ ЦІНОЮ

Пам'ятаєте «Рабіно Ізауру»? З легкої руки творця серіалу слово «фазенда» в нашому лексиконі стало значимим як «колосся». «Працюю в колосі, маю фазенду». Так ось, Рабіна Ізаура не мала власної фазенди. Звісно ж, рабіна. Нещасна померла в неволі. Годинами просиджувала за розлеєм: гучні красиві пальці

видобували сумну мелодію — рабство не бузка з медом. Пані Лідія Кметь має власну фазенду. Мабути, не меншу, ніж у доня Леоніо. І... по-курчені від роботи пальці. Змалку вона не могла спочинку. Багатство, як і воля, рідко дарується долею. Найчастіше їх здобувають працею.

Кметі належать до найбагатших українців Аргентини. Велика зуттєва фабрика, 1700 гектарів землі, 18 машин, розкішні апартаменти в Буенос-Айресі... «Ви хочете знати, якою ціною цього досягли... — розуміючи кивають наші господарі, і пані Лідія піднісся над столом руки, — дивіться».

Обоє виїхали з Волині ще до другої світової. Володимир було 18 років, Лідію батьки вивезли взагалі дівчачим.

Майже місяць жили в переселенні з Гдині до Парагваю. Корабель нагадавав Нобілів ковчег. Везли з собою «всякої тварі по парі»: павуки, кухонні начиння, сушарі, мішки, хтось, чи є в тому Парагвай ліс. Нова Батьківщина зустрічала вже осілими землями і лісом. На виділених ділянках в 10 гектарів працювали день і ніч. Працювали старі й малі. А далі предки, «вгиздалися» в ліс і радилі кожному клантєві освоїти землю. На перших порах, згадують Кметі, найбільше дошкуляв праця. Після виснажливої праці їсти хотілося до нестями. А що? Борщ із самих буряків. Лише на святі матері присмачували його шкваркою.

Легше стало жити років через п'ять. Використавши земля, вже віддачувано за працю, міцнішали господарство. З'явився власний хліб, тяжкий, «присмачений» потом, але власний. Крім заваяти

до роботи, українці на чужині об'єднувалися пам'яттю: по рідну землю, свої звичаї. До війни жили дружно, весело. Найбільша суперечка — за кури, що непрохані заїгли на сусідський город. З війною, розповідать Кметі, наче туману напустили між земляків. Той за совети, той проти; за Україна, а де Парагвай, та й сюди дивилася вороженча «емігрувала» не лише до українських сіл. Напружені стосунки склалися з іншими колоніями, особливо німецькою. Так війна, охолоджена хвилями Атлантики, провела невидимі кордони між людьми в далекіх лісових поселеннях Південної Америки.

— Ми тоді були далекі від політики, — каже пан Кметь, — але політичні дискусії не обминали й наші родини, прихильні до ідеї самостійної України...

— Володимиру, — зовсім не по-західному перебіває чоловік пана Лідія, — багато не балакай. Вчиний вино і розповідай, як ми забавлялися.

Після «вчиняння» ми дізналися, що «Володимиру» ще з дитячих літ мав нахил до чоботарства. Це дуже знадобилося і в Парагваї. Латали зуттє до усього села. Прикриті з такими руками був певний. Лідія жила по-сусідськи, «чужі» влюблялися в нього» та й виїхала в 15 років заміж. Заміжжя було неолодіє.

Згодом переїхали до Аргентини. Спочатку батьки, потім загинували діти. Тут життя було заморшніше. Володимир дівстав роботу — шевця. Швидко працював на господаря. Працював по-кметівськи: день і ніч. А потім відкрив власну майстерню. Спочатку справлявся сам, згодом найняв помічника. Кметів не бракувало: шевці звався на своїй справі і цінував час. Треба зовсім не лежати, а замовлення на ранок виконає. З'явився ще один робітник. Так, зрештою, постанала нинішня зуттєва фабрика із сучасним устаткуванням. На модернізацію фірма «Кметь» (до неї тепер належать зяті і внуки) грошей не шкодує.

Фабрика фабрикою, а пан Кметь заважди мріяв про землю. Шістьнадцять років тому купив перших 150 гектарів. Земля в цій місцевості дуже дорога, відрапу заманюється на фазенду було нелегко. З часом сприйшов. Нині господар відійшов від активної керівництва фірмою: є спадкоємці, хай вони стежать за бізнесом. Пан Кметь повністю перекаліфікувався на землевласника. По суті, він і живе на фазенді, в міському домі лише гостює. В розпорядженні господаря лише двоє робітників — на 1700 гектарів! Іхній головний обов'язок — догляд за худобою і машинне догляння корів. Звичайно, доводиться багато працювати, але й платять за це хазяїн непо-

гаю. Щодня з господарства Кметів на заводі надходить 1700 літрів молока — аргентинці дуже люблять йогурт. Пан Кметь також розводить оленів і фламінго. Це — для душі.

Досягнувши статків, подружжя не відійшло від громади. Навпаки, роблять щедри пожертви на українську справу. Володимир Кметь — почесний голова «Просвіти», і нам здалося, що він не вдовольняється «весьляним генеральством», принаймні ми бачили його з дружиною на всіх заходах товариства.

Недавно в онука Кметів народилися син. Пані Лідія з гордістю показує нам тримісячного правнучка:

— Вірте, розплачється, всі втішають, примовляють іспанською, а він ще дужче розходиться. Я підіду, заговорю — враз сміється. Діти кажуть, це він тільки українську розуміє. Можє, й так. Невістка, німкеня, просить: віть його бабусю, своєї мови: дужє гарна. Навчу. Як буду жити, ще й поведу в Україну, до свого села. Покажу, де була наша хата, по-

ле, сад. Все пам'ятаю, хоч уже життя минуло на чужині.

Нинішні, особливо вночі, спрацювали руки. Натомлені за життя кістками м'ясо і на м'яких пуховах. Пана Кметь не скарижати. Вона просто підтверджує істину: щоб жити, як на Заході, треба й працювати по-західному. Або... по-українськи. Як працювали сотні тисяч наших земляків, розвіяних по заходах і скодах. Дуже шкода, що із саморобних гудушків на польських і турецьких ринках розпродумано вродили наш стартовий капітал. Працюватиме, схоже, стада великого рідкістю. Не дай Боже, зникне, як молоко з наших крамниць. Невже завогонимо з фазенди пана Кметя?

Катерина КИНАРАСЬ,
Людмила КОХАНЕЦЬ,
Валентина ЛАВУНСЬКА,
спеціальні кореспонденти
«Голосу України».

Буенос — Аїрес.

НА ЗНИМКУ: Лідія та Володимир Кметі.

МОВ СНИГ НА ГОЛОВУ

Непорозуміння

29 січня у Вільносі з неофіційним візитом побував Президент Чехії Джарош Дудаш. Цей візит розпочався з непорозуміння. По-перше, для литовських авіаторів він був новим сніг на голову. Вони знали, що це поїздка запланована, але не більше. Ні про час прибуття делегації, ні про її склад їм не було повідомлено.

Тому коли близько 12 годин дня диспетчери зафіксували літак, що наближався до Вільноса, пілот якого по радіо запитав дозволу на посадку, що «добро» йому дали не одразу. Довелось покружувати над Вільносом ще хвилину із двадцять, перш ніж литовські авіадиспетчери «отямалися». Іхню розгубленість можна пояснити: непрохані гості могли бути терористами. Коли ж наразі Ту-134 приземлилася, на литовських авіаторів чекав ще один сюрприз — у літак перебував... Президент Чехії Д. Дудаш.

Та на цьому пригоди високості не скінчилися. До зустрічі на аеродромі рівні, звичайно ж, ніхто не був готовий. Чеську делегацію провели до кімнати для гостей в приміщенні аеропорту, де вони провели в тяжкому очікуванні дві години. З'явившись із сеймом та виконавши певні формальності, працівники аеропорту відправили Д. Дудаша з почетом на пристані з парадом машин до готелю «Летува».

Президент Чехії, як з'ясувалося пізніше, прибув до

Литви на запрошення лідрів опозиції в сеймі В. Ландсбергіса, а того і в Вільносі в той день не було. Нев'язка стала тому, що чеська сторона не одержала телеграмів В. Ландсбергіса, у якій той прохав Д. Дудаша відкласти візит на литви.

Що ж привело Президента Чехії до Литви? По-перше, бажання зміцнити економічні відносини між двома країнами. «Ви допоможете нам відкрити шлях на Захід, а ми вам — на Схід», — заявив Дудаш на зустрічі з представниками литовського сейму. До того ж він висловив шліхетне бажання надати допомогу Литві, która постраждала від урагану. Д. Дудаш, зокрема, зобов'язався побувати в Паланці і посприяти у відновленні пірсу, що постраждав внаслідок стихійного лиха. А ще привіз з собою... мотоцикл. Колись один литовський фермер надіслав Дудашу листа, в якому висловив підтримку незалежності Чеської республіки. А щоб ця підтримка мала більш вагомий вигляд, супроводив своє послання повідомленням про те, що да-

рує три корови. Це так розчулило Президента, що, дізнавшись про викрадення мотоцикла у сина цього фермера, він привіз йому новий.

У ході візиту відбулася зустріч Дудаша з тимчасово виконуючим обов'язки голови сейму Ч. Юршенасом, а пізніше — з лідером опозиції В. Ландсбергісом, котра, за словами самого Дудаша, стала «продовженням колишніх контактів».

Але в цілому цей візит від самого початку, мабуть, був приречений на невдачу. Незважаючи на те, що чеські привезли із собою ряд пропозицій (про міждержавний договір, економічне співробітництво, поставки до Литви нафтопродуктів, відкриття повторного мосту тощо), всі вони так і залишилися на словах. Не відбулася розмова і з парламентськими властями про відновлення пірсу. Не побував Президент також у першому полку внутрішньої служби МВС, котрим командує чеченець А. Мадалов. Не було зустрічі й зі знайомими чеськими комерсантами, які розгорнули діяльність у Литві. А щодо мотоцикла, то він його так і не вручив фермеру Пасваліс. Президентський подарунок залишили в господарському відділі сейму.

Увечері 29 січня, після банкету, Президент з почетом вирушив до аеропорту, не відваїв літак з чеською делегацією злетів.

Надія ДОРОНИНА.

Вільнось.

«ЕВРИКА» — ВІКНО У СВІТОВИЙ РИНОК

Бізнес-контакт

Нещодавно завершилася візит в Україну представників керівництва проєкту «Еврика» на чолі з паном А. Гішовим. Відбулася презентація «Еврики» українським підприємцям, за підписанням візиту підписано спільне комюніке.

Що ж таке «Еврика»? Це міжнародна організація, яка об'єднує 21 європейську державу. Її мета — сприяти встановленню контактів між підприємцями як державного, так і приватного секторів. Уряди держав — її членів лише сприяють участі своїх підприємств у проєктах «Еврики». За час існування з 1985 року «Еврика» реалізувала більш як 600 проєктів загальною вартістю понад 15 мільярдів доларів.

Близько ознайомитися зі станом українського науково-те-

хнічного потенціалу зарубіжних німців (54 відсотків поборовають), як і економічної поборовації України з питань науки і технологій. Українська сторона, очолювана головою держкомітету С. Рабченком, представила перелік напрямів малахавого співробітництва в проєктах мікрохімії, таких як автомобілебудування, агропримисловий комплекс, медична діагностика та інформатика, для розгляду їх відповідності проєктам «Еврики».

Було також випущено створити «Національне інформаційне бюро» «Еврики» в Україні, яке сприятиме поширенню зв'язків та розробці проєктів співробітництва між підприємствами або дослідними інститутами «Еврики» та їх українськими партнерами.

Іван СІЛІН.

Статистика

Радість поступилася турботам

Більшість німців уже не відчувало ніякої радості від об'єднання Німеччини.

Згідно з опитуванням громадської думки, проведеним Інститутом соціологічних досліджень Еміль на замовлення журналу «Штігел», близько 60 відсотків жителів ФРН вважають, що через два з лишком роки після цієї події радість від об'єднання країни поступ-

лася місцем турботам про його наслідки.

Більш як половина західних німців (54 відсотків) побоюється, що мільярди витрат на відновлення економіки Східної Німеччини загрожують добробуту старих земель ФРН. У нових землях такої думки дотримувалися лише кожен п'ятий жителів. Зате 77 відсотків респондентів на Сході переконали, що колишні громадяни НДР не реторніалися в єдиній країні на «громадян другого сорту». З цих тверджень погодилися 33 відсотки учасників опитування в Західній Німеччині.

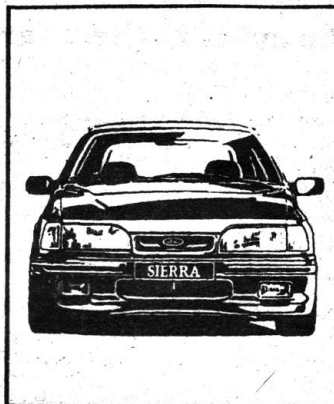
На запитання: «Чи вважаєте ви, що після падіння берлінської стіни виникла нова стіна в умах людей?», ствердно відповіли 64 відсотки західних і 74 — східних німців.

ПОСТАВТЕ КРАПКУ НАД

Українсько-Американське СП "ВІННЕР ФОРД КИІВ"
Продаж та сервіс автомобілів марки "FORD"
 тел. (044) 220 - 00 - 00 факс. (044) 220 01 - 81

Б Е Н Е Ф І С АНДРІЯ ДЕМИДЕНКА

(20 років творчої діяльності)

відомого українського поета,
 лауреата Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів
 за участю найпопулярніших естрадних зірок України
 та українського зарубіжжя

Він / Андрій Демиденко. - Ред./ зміє
 талановито слухати час.

Михайло СТЕЛЬМАХ

***

Стихи поэта Андрея Демиденко легко
 узнаваемы своей глубиной, образностью...
 Редкое сочетание большой поэзии
 прекрасного украинского поэта Андрея
 Демиденко и настоящей музыки
 прекрасного русского композитора
 Александра Морозова преподнесли
 большой подарок для сердца - песню
 «Души криниця»...

Анатолій ПОПЕРЕЧНИЙ
 /відомий російський поет, автор віршів до
 пісень «Малиновий сезон», «Лист на крыше»,
 «Белые ставни», «Малиновка» та ін./

***

Андрій Демиденко - поет від Бога і
 його поезія веде до храму.

Дмитро ГНАТЮК

Я бачу Вашу літературну доріжку -
 вона аж дзвенить.

Андрій МАЛИШКО

***

Кожне покоління має свою пісню,
 свого поета - пісняря, в творчості
 якого відзеркалюються час, думки й
 пристрасі сучасників. Наше
 покоління вивело на орбіту
 української пісні поета Андрія
 Демиденка, в поезіях якого живе,
 мріє і бореться пісенна душа
 українського народу.

Юрій СТАНИШЕВСЬКИЙ,
 професор, доктор
 мистецтвознавства

***

Андрій Демиденко це моя давня
 любов, ім'я якій - золоте наше
 слово, яке допомагає нам, а ми, як
 завжди, йому.

Микола ВІНГРАНОВСЬКИЙ

«Душі криниця», «Україночка»,
 «Моє рідне село», «Хрустальні
 цепи», «Звучи, рідна мово»,
 «Як ішли літа на ярмарок» —
 ці та інші популярні пісні на
 вірші поета для Вас звучатимуть

4 та 5 березня
в столичному палаці «Україна»

СПОНСОРСЬКІ ВНЕСКИ НА 2.02.93:

Банк "Україна" /м. КИЇВ/	1500.000
МП "ЕЛЕМА" /м. Кіровоград/	854.564
Банк "Відродження" /м. КИЇВ/	650.000
Саливонівський цукрозавод /Київська обл./	500.000
МП "ПОЛЕНДЕР" /м. ОДЕСА /	50.000

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СПОНСОР

Сила і енергійність справжнього чоловіка,
elegантність і темперамент справжньої жінки,
надійність справжнього друга —

в автомобілях, що ми пропонуємо!

За купони, безготівково автомобілі:

Фольксваген — GOLF
Фольксваген — PASSAT Варіант
Audi-80
Ситроен — ВХ-14
Ситроен — ВХ-15

Ми виправдаємо ваші сподівання

Виставка-продаж автомобілів за адресою:

Київ, пр-кт Глушкова, 1
Телефони: 261-62-50
228-75-96
Fax. 228-75-96.

Український концерн
спільних підприємств

Наші рішення — Вашим
проблемам

Тел.: [044] 212-48-65.

Факс: [044] 212-40-87.

tel. 224-42-35
fax. 225-15-60
JV «AKWA-5»

Dear Sirs,

You have a chance to
become the first posses-
sor of bank more than 60
thousands manufactures
of goods and services at
the Ukraine.

ДЕРЖАВНЕ ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ПРОЕКС»

виготовляє і реалізує зі складу в м. Дніпропет-
ровську оптові партії виробів з деревини і пило-
матеріали:

- дошку необрізану та обрізану хвойних порід
  - завтовшки 25,40 і більш як 44 мм,
  - дошку для підлоги, плінтус, наличник,
  - віконні блоки ОП15-15,
  - дверні блоки ДІ 21-9,
  - комплекти дощатки для плодоовочевих
  - ящиків,
  - вулики двосекційні на 24 рамки,
  - зруби дачних будиночків з каліброваних ко-
лод хвойних порід розміром 4,5×4; 5×2,7 —
6,3×6; 3×2,7,
  - шпалі для залізниці широкої колії.
- Можливий прямий бартерний обмін на КраЗи—
лісовози 255 Л, дешево поточну продукцію.
- Наші реквізити: 320070, м. Дніпропетровськ,
пр-в. К. Маркса, 60, кін. 529.
Тел.: 44-06-23, 45-21-32.

Фірма «Геката»: автовідповідачі,
калькулятори, телефакси, куртки,
пуховики, жіночі пальта,
спортивні костюми, взуття,
білизна, джинси, чоловічі костюми.
Оптова торгівля.

Оплата у купонах.

Телефони у Києві: 274-39-98, 221-77-80,
221-77-84, 274-20-66.

ПОЛЬСКАЯ ФИРМА «АБСОЛЮТ»

ищет серьезных дилеров для сотрудничества в
реализации офисной мебели итальянского, немец-
кого и польского производства, компьютеров, фак-
сов, оргтехники.

Предложения направлять по адресу: г. Киев,
ул. Льва Толстого, 5, кв. 3. «АБСОЛЮТ», тел/
факс. 227-06-20.

Організація обмінює автокран КС 3575 1987 року випуску в
хорошому стані (виробіток 3000 м/години) на легковий автомо-
біль ГАЗ, ВАЗ або мікроавтобус РАФ.
Телефони в Хмельницькому: 5-17-95, або 5-19-73.

Н Производственная фирма **Nitsgir**
Срочно приобретаем:
ПОЛИСТИЛЕН В/Д В ГРАНУЛАХ
Изготовим:
ПОЛИСТИЛЕНОВУ ПЛЕНКУ І ПАКЕТИ
различных размеров и цветов
ТРУБЫ ПОЛИСТИЛЕНОВЫЕ любых диаметров
Возможна отгрузка за рубеж.
Покупаем оборудование:

- автомашину СуперМАЗ, евростандарт
- линии по гранулированию пластмасс (грануляторы)
- линии для изготовления полистиленовых труб
- автоматические линии для изготовления полистиленовых пакетов

348047, Украина,
г. Луганск, ул. О. Кошевого, 32,
фирма «НИСГІР»

Тел.: (0642) 57-64-26; 57-38-84;
57-41-69; 52-21-17
Факс (кругл.) 52-22-04

Фірма «Закарпатмебел» реалізує за порівняно невисокими
цінами широкий асортимент меблів виробництва Румунії та
Словаччини:
набори жилих кімнат, гарнітурів для стальної та кухні, офіс-
ні меблі;
товари побутової техніки виробництва провідної німецької
фірми «BOSCH»
пральні машини, холодильники, морозильні камери, прас-
ки, фритюрниці, кавомолки та інші.
Оплата в БВБ та за безготівковий розрахунок.
Контактні телефони в Ужгороді: 2-57-21, 2-35-95, 294000,
м. Ужгород, вул. Заньковецької, 1.

Орендне підприємство «Комарівська меблева фабрика»
реалізує за бартером або за оплату столи письмові одно-
тумбові, столи письмові двотумбові, тумби для білизни.
Фабрика реалізує за бартером на вугілля та бензин набір-
и меблів для кухні «Комарівчанка» за цінами нижчими, ніж
у торгівлі. Звертатися на адресу: 255108, с. Комарівка Мака-
рівського району Київської області, телефони: [8-278] 5-14-39,
5-29-65, 4-41-23, 4-41-10.

ДО УВАГИ ПІД- ПРИЄМЦІВ!

У вас є проблеми,
пов'язані з цінами і
оплатою праці? То-
ді відповідайте семі-
нар «РИНОК: ОП-
ЛАТА ПРАЦІ, ЦІ-
НИ» 23 лютого 1993
року в м. Києві,
який організує
правління товари-
ства «Знання»
України (марке-
тинг-центр «Синер-
гія»). «Ви зможете
послухати провід-
них спеціалістів, от-
римаєте найновіші
інструктивні мате-
ріали.

Оплата поперед-
ня. Р/р 004700614 у
Київській міській
дирекції УСБ, МФО
322012.

Телефони:

227-41-23,
227-41-67,
227-33-12.

ВНИМАНИЮ ВЫПУСКНИКОВ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ!

Международная неправительственная организация «ИНКОР-
ВУЗ», объединяющая ассоциации выпускников 50 стран мира,
открыла Представительство в Украине на базе Межрегиональ-
ного заочного университета управления персоналом (МЗУУП).

Если Вы желаете получить документ, подтверждающий ур-
вень полученного Вами образования по международно
признанным нормам (в т.ч. бакалавр, магистр и доктор наук),
ОБРАЩАЙТЕСЬ К НАМ.

Сертификат международного образца, оформленный в соот-
ветствии с Европейской Конвенцией (Париж, ЮНЕСКО) на
русском и английском языках, будет выдан в течение месяца.

Для получения сертификата необходимо представить докумен-
ты: 1) заявление на имя Председателя Комиссии по эквивалент-
ности ИНКОРВУЗА (в произвольной форме); 2) нотариально
заверенную копию диплома (аттестата); 3) квитанцию (копию
платежного поручения) об оплате услуг (см. прейскурант).

ПРЕЙСКУРАНТ

на оформление, выдачу и легализацию сертификатов:

Уровень образования	Стоимость услуг
Среднее образование	5000 куп./руб.
Среднее специальное	10000 куп./руб.
Высшее образование: (бакалавр наук, магистр наук)	15000 куп./руб.
Кандидатские степени (приравняются к докторам философии по соответствующей отрасли науки)	20000 куп./руб.

Документы направлять по адресу: 252039, Киев, ул. Фроментовская, 2, Пред-
ставительство ИНКОРВУЗА. Наш р/с: 609091 в ОПЕРУ при Укрсббанке
г. Киева, МФО 300023, МЗУУП (почт. индекс банка 252006).

БАКАЛАВРЫ, МАГИСТРЫ И ДОКТОРА НАУК

— УЖЕ СЕГОДНЯ!

тел. 264-10-51, 264-90-36, 264-52-54
Факс (044) 264-90-36

П'ЯТНИЦЯ

12. ПИСТОЛЕТ

PROGRAMA UT

7.00	3 сьомий до восьмої.
8.00	Музична студія «Гарт».
9.05	Худ. телефільм «Візит до Міністра», 4 серія.
10.15	Музична студія «Гарт». Спеціальний подорож Лідії Фогт. 7 і 8 серії.
11.00	Музична студія «Гарт».
12.35	Наук.-поп. фільм «Моюю серією».
13.00	Музична студія «Гарт».
14.10	Худ. телефільм «Бодетану», 60 серія.
15.10	Юний піаніст Михайло Данченко.
15.55	Наша дитина.
16.00	Героїчні музичний, 300 УТН.
16.20	Уриводік вісник.
16.55	Музична студія «Гарт». Героїчний композитор О. Великий.
17.15	Прем'єра відеофільму «Візит до Міністра» (Галичина-фільм).
17.45	На добраніч, діти.
18.00	Музична студія «Гарт».
18.20	Спорткур'єр.
19.35	Літературно - мистецтва студія «Основа». На злочини Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка. Павло Громошечко.
20.20	Екран пригодицького фільму «Візит до Міністра».

Новини.

0.30	Графів.
0.40	Молода гарантує.
0.50	Новини.
1.20	Задзеркалля. Худ. телефільм «Червоні черевички».
1.50	Г. Смирнов. Маленький театр.
2.00	Клуб малярів(ніжн. з сурдоперекладом).
2.50	Спект-квестрєс.
3.00	Новини (з сурдоперекладом).
3.20	«Аполло». Фільм-вистава Малою театру.
4.00	Прем'єра док. телефільма «Відчуження стадних».
4.30	Новини (з сурдоперекладом).
4.55	Близькі.
5.00	Візнєс-клас.
5.05	Блакоти.
5.10	Грав. В. Арафапов (акордеон).
5.20	Задзеркалля. Худ. телефільм «Червоні черевички».
6.50	Справа.
7.00	Новини.
7.55	Людина і закон.
8.25	Хранитель Пушкінст'я.
8.45	Полі чудес.
9.00	Вечірня казка.
9.55	Новини.
10.00	Новини.
10.40	Людина тижня.
11.00	Розмова з експертами. Препарати.

Від, представляє:
політбюро.
фузобоз.

II ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

35 У світі тварин.
35 Телесюсвідор.
35 Худ. телефільм «Санта-
Барбара». 131 серія.
35 Пілгрим.
35 Соціальні питання.
00 Вісті.
25 Телетеатр Росії. Ж. Симе-
нової «Він прийшов у День
поминання». 3 серія.
00 Телебріжа.
30 там-там-сонини.
45 Студія «Рост».
15 ТрансРосія. Точка відлі-
ку.
45 Панаев-товариші.
00 «Неправильні». Худ. фільм.
1 серія.
50 «Він не снігався арка-
да...». Док. фільм про
Ф. Шаляпіна.
40 Мульти-мульти.
45 Київська панорама.
05 Ліричні мелодії.
25 Худ. фільм.
Худ. «Укртелефільм» пред-
ставляє:
00 «Стоп! Інтерв'ю з пое-
том Оліфінком.
00 Вісті.
20 Зірки говорять.
35 Спортивна карусель.
30 Давайте з'ясуємо.

Б: вибране. «Мі

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

25 Худ. фільм «І життя, і
0 слюзи, і любов».
30 Мультифільми.
5 Худ. фільм «Остання ре-
0 ліквія».
5 Мультифільми.
30 Худ. фільм «Місце зустрі-
0 чі змінити не можна». 5
0 серія.
0 Відеозаписи

СУБОТА

13 лютого

І ПРОГРАМА УТ

- 8.00 УТН.
8.10 Ритмична гімнастика.
8.30 Худ. телефільм «Візит до Міністра», 5 серія.
9.05 Ділові відомості.
9.15 «Якщо спіноус», Кон-курсно-розважальна програма.
10.45 Дітей, «Дікар Абсолют». Балетна вистава.
12.00 Доброго вам здоров'я. Ра-діофіна гігієна.
12.30 Свята печаль художника. В. Франчук.
13.00 Готелі рандеву.
14.30 Верніки. Стрітення.
15.00 УТН.
15.10 Прем'єра мультфільму «Д'Артангав і троє псів мушкетерів», 9 і 10 серії.
16.00 Південь. Художньо-публі-цистична програма.
17.00 Для дітей. Худ. телефільм «Діагноз».
18.30 Наше коло.
19.00 УТН.
19.20 Хроніка МВС.
19.35 Багатосерійний худ. те-лефільм «Водетан», 61 і 62 серії.
20.25 Наше мово.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 А в кіно.
21.25 Зимове диво. Концерт укр-аїнської та беларуських виконавців.
22.30 «Вісню в Америку». Спіль-на програма «Голосу Америки» і телекомпанії «Гордіст».
23.00 Худ. фільм «Вони і спо-від».
6.05 Новини.
6.35 Ритмична гімнастика.
6.35 Прес-експрес.
6.45 Суботній ранок ділової людини.
7.30 Спорт-анс.
8.00 «Марафон-15», — мала-тська.
8.10 ГО: неологізми виступа-ють.
8.55 Автограф по суботях.
9.25 Медицина для тебе.
10.05 Прем'єра док. телефільму «Хочей Анатоля, Тарасо-ва». Фільм 1 — «Дилета-нт».
11.00 До 110-ї річниці з дня на-родження Б. Вахтангова.
11.05 ГО: «Пірихтуса Ту-рандот». Фільм-вистава театру ім. Б. Вахтанго-ва.
13.30 Прем'єра док. телефільму «Новели про демократію». Фільм 1.
14.00 Новини (з сурдоперекла-дом).
14.25 «Інтернальний експрес». Європейський тележур-нал.

14.55 Петропіль. Поет Юрій Во-ронов.

15.55 Спортна програма «Уль-тра» сім'ї.

16.55 Червоний квадрат.

17.35 У світлі творчості.

18.15 «Об'єкт-88» шоу.

18.50 «Колонія піснєрів» пред-ставляє прем'єру худ. те-лефільму «Тіні із серіа-лу «Вулиця правосуддя» (США).

19.40 Вечірня нарка.

20.00 «Колонія піснєрів» пред-ставляє прем'єру худ. те-лефільму «Бороміська лавка VII» (США).

21.40 Поспіваті роботи добро.

Презентація Московсько-го благодійного акторсь-кого фонду.

22.40 Прем'єра мультфільму для дорослих «На Масля-ний».

23.00 Новини.

23.20 Парадистейл.

0.15 Футбол. «На шляху до Ужбик».

І ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІІ ПРОГРАМА УТ.

ІІ ПРОГРАМА УТ.

НЕДІЛЯ

14 лютого

І ПРОГРАМА УТ

- 8.00 УТН.
8.10 Ритмична гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.10 Дівовакційний світ приро-ди. Наук.-поп. телефільм «Метелики високогір'я».
9.50 Мистецький м'яз-82. Мо-доло виконавці України.
11.30 Телефільм «Намисто го-лубин».
11.45 Канал «Д».
12.45 У зльоту Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка. А. Паламарен-ко.
14.00 Звичайно щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 Дитяча музична студія.
16.25 Док. телефільм «Три айди-сонці».
17.15 На варті.
18.00 Салідо.
18.45 М. Ринський-Корсаков. «Спасеніє каприччю».
19.00 УТН.
19.20 Вагнерівський худ. те-лефільм «Водетан». 63 і 64 серії.
20.10 У стилі барокко.
20.30 Мультфільм «Літаючий будинок». 8 серія.
21.00 Нічпроба. Телем.
22.00 «Будьте ж намі». Інфор-маційно-музична програ-ма.
23.30 Худ. фільм «Страховий агент».
6.20 Новини.
6.35 Ритмична гімнастика.
6.45 Тижень «Спортлото».
7.00 Голоси сили духу.
8.00 Центр.
8.30 З ранку раненькому. Пре-м'єра мультфільму «Дев-евер».
9.00 Дітей всі відома.
9.30 Ритмична гімнастика.
9.50 Відеоскоп.
11.05 Прем'єра телефільму для дітей «Принц Чорного Краксуніна».
12.10 Марафон-15.
13.00 Прем'єра мультфільму «Піф і Теркуел».
13.10 Прем'єра док. фільму «Людська одягана коман-ди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекла-дом).
14.20 Діалог у прямому ефірі.
15.00 Клуб мандрівників.
15.55 Прем'єра мультфільму «Каспер та його друзі».

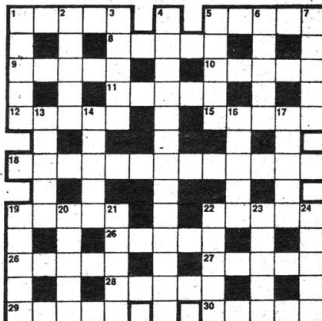
МОСКОВСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО «СФЕРА»

ОПЛАТИТИ ВАШІ РАХУНКИ В Росії — в обмін на свої платежі в Україні.

Контактні телефони в м. Чернівці: (03722) 4-87-64, 4-85-51.

КРОССВОРД

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Персонаж «Лісової піс-ни». Видатний український спортсмен, са-мостійний рекордсмен. 8. Автор роману «Повер-нення блудної дочки». 9. Письменник, історик, географ, член Кирило-Мефодієвського то-варства. 10. Шинка. 11. Англійський біохімік, Но-белівський лауреат. 12. Сучасний веїдліц. 15. Річка у Закарпатті й Туреччині. 18. Ідео-логія світового громадянства. 19. Український співак. 22. Демонізм, родич л. України. 25. Народні збори у Стародавній Греції. 26. Ва-ри. 27. Центр виховання у Польщі. 28. Знеболюючий засіб. 29. Гуцульський народний танець. 30. Рід племен у тюркських наро-дах.
ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Французький композитор, автор опери «Донна мадам Анго». 2. Річка, на ній в останній день травня 1223 року від-булася відома битва. 3. Холодна зброя. 4. Наука, що вивчає викопних тварин. 5. Гуртожиток студентів Києво-Могилянської акаде-мії. 6. Неісторичність того, що має бути за-вжди таким. 7. Океанський об'єкт. 7. Бог родич-ності у філіяльній міфології. 13. Хімічний елемент. 14. Захисна рідина, що циркулює в м'язово-му організмі. 16. Стиль. 17. Державні цінно-сті у Гетьмані, який 25 років перебував у ту-реческому полоні, організував на галері по-ставлення невольників і повернувся в Україну. 20. Укріплене житло, палацовий ансамбль. 21. Ринський консул, письменник, ворог Кара-їна. 22. Независимість того, що має бу-ти за вичини людини, в індуїзмі. 23. Біблійський міст, спалене небесним вогнем за розпус-ту його мешканців. 24. Український поет, у 18 літ розстріляний денікінцями.

ВІДПОВІДІ НА КРОССВОРД

1. Голота. 2. «Полтава». 3. Поліва. 4. Аркона. 5. Бранта. 6. Гривна. 7. Суліма. 8. «Гурнік». 9. Карауло. 10. «Марина». 11. Стоїна. 12. Стру-на. 13. Ігула. 14. «Булба». 15. «Булба». 16. Булава. 17. Далапа. 18. «Гальна».

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

* За точністю викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською мовою.
Індент 60955.
Загальний тираж 768487.

Комітет друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311022.

СПЕЦІАЛІСТАМ І МЕНЕДЖЕРАМ

Межрегіональний заочний університет

управління персоналом

предлагає

універсальну й не маючу аналогів

ЕНЦИКЛОПЕДИЮ КАДРОВОГО

МЕНЕДЖМЕНТА

Назва книги	Кол-во книг	Кол-во стр.	Стоимость
1. Основы кадрового менеджмента: Учебник	2	450	3000
2. Система методов профессиональной ориентации.	2	350	4500
3. Визуальная психодиагностика: Как читать людей по их внешнему облику	2	250	1400
4. Практическая психология менеджмента: Как делать карьеру. Как строить организацию	2	450	5000
5. Организация общего и кадрового делопроизводства	2	350	2500
6. Соционика управлений	5	450	3600
7. Астропсихологический комплекс менеджера	3	450	2300
8. 100 тестов: методы самооценки и деловых игр	4	500	1800
9. Как избежать ошибок при устройстве на работу	1	100	500
10. Нормативные акты о труде: КЗоТ Украины (России)	1	150	400
Всего	24 книг	3500 стр.	25000 крб.

НАША ЭНЦИКЛОПЕДИЯ — ВАШ УСПЕХ!

Заказы с копией платежного поручения (перевод) направлять: 252039, Киев, ул. Фроментовская, 2. Р/с 609091 в ОПЕРУ при Укрсббанке г.Киева, МФО 300023, МЗУП (почт. индекс банка 252006). Телефоны: 264-61-86, 264-72-56, 264-52-54. Факс: (044) 264-90-36.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДАКЦІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДІМСЬКИЙ, оглядач закладу відомої культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції:

252047, Київ-47,

вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 441-89-61; 441-89-46;

телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34;

Рубрикі не повертаються. 441-89-44.

Інформація з читачами — тільки на сторінках газети.